

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

22.02.2024

Atzinums Nr. 5-04/1/2024
par SIA “Alūksnes putnu ferma” vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūves un ražošanas apjomu palielināšanas Alūksnes novadā, Ziemera pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2027. gada 22. februārim

Paredzētās darbības ierosinātāja:

Programma izdota SIA “Alūksnes putnu ferma”, reģistrācijas Nr. 43203003333, juridiskā adrese: “Putni”, Ziemera pagasts, Alūksnes novads, LV-4301, elektroniskā pasta adrese: info@apf.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātāja:

SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” (reģistrācijas numurs 40003374818), juridiskā adrese: Vīlandes iela 3-6, Rīga, Latvija, LV-1010; tālr. 67242411; elektroniskā pasta adrese: elle@environment.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā:

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums “SIA “Alūksnes putnu ferma” vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūve un ražošanas apjomu palielināšana Alūksnes novadā, Ziemera pagastā” (turpmāk – Ziņojums) Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs) iesniegts 2023. gada 31. maijā. Papildinātais Ziņojums Birojā tika iesniegts 2024. gada 9. janvārī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu, un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

SIA “Alūksnes putnu ferma” vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūve un ražošanas apjomu palielināšana (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Nekustamie īpašumi "Putni" (kadastra apzīmējums 3696 008 0051), "Mētras" (kadastra apzīmējums 3696 008 0052¹) un "Mētras 1" (kadastra apzīmējums 3696 008 0177), Ziemera pagasts, Alūksnes novads (turpmāk – Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību.

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) procedūra Paredzētajai darbībai ir dējējvistu turēšanas vietu skaita palielināšanai līdz ~ 2 miljoni vietām, olu ražošanas apjomu palielināšanai līdz 560 miljoniem gadā² un citām ar to saistītām darbībām - piemērota 2021. gada 21. septembrī ar Biroja lēmumu Nr. 5-02/23 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu" (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/23), pamatojoties uz Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu, 5. punkta "a" apakšpunktu, 7. panta, 14. viens *prim* panta pirmo *prim* daļu, 15. pantu un šā likuma 1. pielikuma "Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" 23. punkta 2) apakšpunktu.
- 3.1.2. IVN ietvaros vērtētā Paredzētā darbība ir izmaiņas esošajā SIA "Alūksnes putnu ferma" darbībā - esošā dējējvistu turēšanas kompleksa (turpmāk – Komplekss) pārbūve/paplašināšana ar mērķi palielināt olu ražošanas apjomu. Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešama atsevišķu putnu novietņu pārbūve, kā arī astoņas novietnes (novietnes Nr. 9 – Nr. 16) paredzēts izbūvēt no jauna. Ziņojumā vērtēta arī jauna lopbarības ceļa būvniecība, kā arī saistītās infrastruktūras izveide.
- 3.1.3. Kompleksa pašreizējās un Paredzētā darbības kā A kategorijas piesārņojošās darbības viens no nosacījumiem ir labāko pieejamo tehnisko paņēmieni (turpmāk arī – LPTP) īstenošana, lai novērstu vai ierobežotu piesārņojuma rašanos, kā arī atbilstības ar LPTP saistītajiem emisiju līmeņiem (LPTP-SEL) nodrošināšana. Intensīvas māļputnu audzēšanas LPTP noteikti Komisijas īstenošanas lēmumā (ES) 2017/302 (2017. gada 15. februāris) "ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES nosaka secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz māļputnu vai cūku intensīvo audzēšanu" (turpmāk – Māļputnu audzēšanas LPTP). Paredzētās darbības atbilstība Māļputnu audzēšanas LPTP, aspektos, kur tas būtiski (jo uz piesardzību norāda IVN rezultāts), LPTP prasību ievērošanai papildus nosacījumi nostiprināti arī ar šo Biroja atzinumu.
- 3.1.4. Programmu Nr. 5-03/14 ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai Birojs izdeva 2021. gada 30. decembrī (turpmāk – Programma), tās derīguma termiņš – 2026. gada 30. decembris. Programma izdota pamatojoties uz Ierosinātājas 2021. gada 30. novembra iesniegumu un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem.

¹ Ziņojuma ievads: "2023. gadā veikta zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3696 008 0052 paplašināšana, atdalot un pievienojot zemes gabalu no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 36960080049, tādējādi jaunā platība ir 2,2 ha (iepriekš – 1,3 ha). Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojuma kartogrāfiskajos materiālos atspoguļota SIA "Alūksnes putnu ferma" teritorija uz 2021. gadu, kad notika sākotnējās sabiedriskās apspriešanas process"

² Norādītas maksimālās vērtības, Ziņojumā vērtētas trīs vietu skaita un attiecīgi arī produkcijas apjoma pieauguma alternatīvas.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Atbilstoši Ziņojumā iekļautajai informācijai, Ierosinātāja esošo darbību veic zemes īpašumā "Putni" (kadastra apzīmējums 3696 008 0051)³. Ierosinātāja veic esošo darbību atbilstoši Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) izsniegtās atļaujas Nr. MA10IA0001 nosacījumiem. Atļauja izsniegta 2010. gadā, pārskatīta un atjaunota 2015. gada 7. decembrī un 2020. gada 27. jūlijā (turpmāk – Atļauja). Saskaņā ar Atļauju, Kompleksā šobrīd atļauta: dējējvistu turēšana ar vienlaicīgi trīs novietnēs esošo mājputnu skaitu – 425 000; 124 milj. olu ieguve gadā; putnu barības ražošana – 14 637 t gadā; pazemes ūdens ieguve – 58 035 m³ gadā; putnu mēslu ražošana – 14 637 t gadā un citas saistītās darbības. Tehnoloģisko procesu detalizēts apraksts pieejams Ziņojumā un Atļaujas B sadaļā "Pieteiktā darbība, iesnieguma izvērtējums un atļaujas izsniegšanas pamatojums".
- 3.2.2. Birojs neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti detalizēti izklāstīt Darbības vietas apstākļu un Paredzētās darbības risinājumu izklāstu, kas jau ir ietverts Ziņojumā un kas ir neatņemama IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Birojs tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos darbības vietu raksturojošos apstākļus, kur nepieciešams – ietekmju griezumā tos ņemot vērā attiecīgajās šī atzinuma sadaļās.
- 3.2.3. Atbilstoši šobrīd spēkā esošā Teritorijas plānojuma Ziemera pagasta funkcionālā zonējuma kartei, SIA "Alūksnes putnu ferma" Kompleksa teritorija atrodas zonējumā *Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R)*, *Lauksaimniecības teritorijas (L)* un *Mežu teritorijas (M)*. Paredzētās darbības teritorijas tiešā tuvumā atrodas lauksaimniecības un mežu teritorijas, kā arī mazstāvu dzīvojamās apbūves un viensētu teritorijas. Saskaņā ar Alūksnes novada pašvaldības vēstuli (pievienota Ziņojuma 3.1. pielikumā), lai īstenotu Paredzēto darbību, ir nepieciešams izstrādāt lokālpilnojamumu, kas paredzētu visai nekustamā īpašuma teritorijai un Darbības vietai noteikt *Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R)* funkcionālo zonu. Ziņojuma 2.2. nodaļā norādīts, ka lokālpilnojamuma izstrādes un saskaņošanas process norit vienlaicīgi ar IVN Ziņojuma sagatavošanu⁴.
- 3.2.4. Paredzētās darbības vieta atrodas ~ 2,5 km attālumā no Alūksnes pilsētas un ~ 3,5 km attālumā no Māriņkalna ciema. Kompleksa teritorijai tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijas atrodas aptuveni 20 m attālumā no Darbības vietas robežas, un attālums starp esošajām mājputnu novietnēm un dzīvojamām ēkām ir ~ 60 m (dzīvojamās mājas "Ziedi 1" un "Ziedi 2" atrodas otrpus autoceļam V383 Lucka - Alūksne). Uz Z no Darbības vietas ~100 m attālumā atrodas dzīvojamās apbūves teritorija "Vārdavi" un ~ 400 m attālumā – "Mētras 1" un "Rudzīši". Uz R no Darbības vietas ~ 55 m attālumā atrodas dzīvojamās apbūves teritorija "Zemdegas" (dzīvojamā māja nodota ekspluatācijā 2019. gadā⁵, kadastra apzīmējums 3696 008 0173 002), ~ 220 m attālumā – "Vengerski", ~ 330 m attālumā – "Mežmalas". Ziņojuma 1.1.6. nodaļā norādīts, ka "ņemot vērā nelielo attālumu starp uzņēmumu un dzīvojamām mājām, secināms, ka Kompleksa ekspluatācijas laikā ir iespējami traucējumi apkārtnes iedzīvotājiem⁶, kas var izpausties kā smaku traucējumi vai troksnis, arī nepārkāpjot normatīvajos aktos noteiktās koncentrācijas vai līmeņus."

³ Lopbarības sagatavošanas cehs atrodas zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 36960080052, putnu mītnes un pārējās Kompleksa ēkas – zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 36960080051, divas pagaidu kūtsmēslu uzglabāšanas vietas - zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 36960080177.

⁴ Skatīts 23.01.2024 https://geolattvija.lv/geo/tapis#document_22636

⁵ Atbilstoši Kadastra informācijas sistēmas teksta datiem (www.kadastrs.lv), skatīts 12.02.2024.

⁶ Ziņojuma 1.5. tabulā apkopota informācija par Dienesta mobilajā lietotnē *Vides SOS* saņemtajām sūdzībām laika periodā no 2019. līdz 2022. gadam. Visvairāk – 25, reģistrēto sūdzību ir bijis 2022. gadā - 22 sūdzības no viensētas

- 3.2.5. Mājputnu audzēšanas Kompleksā kā esoši emisijas avoti vērtēti (informācija apkopota Ziņojuma 8.5. pielikumā) divu apkures iekārtu dūmeņi, trīs putnu mītņu ventilācijas izvadi, mēslu pārkraušana pie dējējvistu novietnēm, barības sagatavošanas iecirknis (graudu pieņemšana un uzglabāšana). Kompleksā atrodas arī olu šķirošanas cehs un divas transformatora apakšstacijas, kā arī administrācijas ēka. Vērtējot esošo darbību konstatējams (Ziņojuma 3.10. tabula), ka augstākās summārās koncentrācijas attiecībā pret Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk - Noteikumi Nr. 1290) noteiktajām robežvērtībām noteiktas cieto daļiņu izkliedei (65 – 87 % no normatīvi noteiktajām robežvērtībām). Vienlaikus secināms, ka nevienā no vērtētajiem trīs gadiem (2019. – 2021. gads) gaisu piesārņojošo vielu (PM₁₀, PM_{2,5}, NH₃, smakas) summārās koncentrācijas vietās, kur tiek vērtēta gaisa kvalitātes atbilstība cilvēku veselības aizsardzībai, normatīvi netiek pārsniegti.
- 3.2.6. Vērtējot esošo trokšņa avotu iespējamus radītos traucējumus ārpus Kompleksa teritorijas, izdalītas četras nozīmīgākās trokšņa avotu grupas: putnu mītņu ventilācijas (jumta un sienu) izvadi; barības bunkuru uzpilde; ārpus ēkām esošais olu transportieris un kūtsmēslu transportieri; traktortehnikas un kravas transporta radītais troksnis. Detalizēta informācija par esošajiem un plānotajiem transportēšanas apjomiem sniegta Ziņojuma 3.13. tabulā, esošo un plānoto trokšņa avotu darbības laiks un radītais skaņas jaudas līmenis apkopots Ziņojuma 3.15. tabulā.
- 3.2.7. Kompleksa tiešā tuvumā atrodas valsts vietējais autoceļš V383 *Lucka – Alūksne* (robežojas ar Darbības vietu), kurš identificēts kā galvenais satiksmes un arī summārā trokšņa avots. Informācija par aprēķināto augstāko satiksmes radīto trokšņa līmeni apkopota Ziņojuma 3.18. tabulā, savukārt Kompleksa darbības radītā trokšņa rādītāji – Ziņojuma 3.19. tabulā. Trokšņa izklijes kartes pievienotas Ziņojuma 9. pielikumā. Augstākais satiksmes radītā trokšņa līmenis tiek sasniegts dzīvojamās apbūves teritorijās “*Ziedi 1*” un “*Ziedi 2*”, kas atrodas autoceļa V383 *Lucka - Alūksne* tuvumā. Rūpniecisko objektu radītais augstākais trokšņa līmenis dienas periodā noteikts dzīvojamās apbūves teritorijā “*Ziedi 1*” un “*Ziedi 2*”, savukārt vakara un nakts periodā dzīvojamās apbūves teritorijā “*Zemdegas*”. Secināts, ka esošās darbības rezultātā netiek pārsniegti Noteikumos Nr. 16 noteiktie satiksmes un rūpniecisko objektu vides trokšņa robežlielumi.
- 3.2.8. Saskaņā ar Ziņojumā pievienoto informāciju (Ziņojuma 2.6. nodaļa), grunts un gruntsūdeņu kvalitāte Darbības vietā vērtējama kā apmierinoša. Vairākiem metāliem tiek pārsniegta Ministru kabineta 2005. gada 25. oktobra noteikumos Nr. 804 “*Par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 804) noteiktā mērķlieluma A vērtība⁷, taču piesardzības robežlielums C, kuru pārsniedzot iespējama negatīva ietekme uz cilvēku veselību vai vidi, kā arī līmeni, kāds jāsasniedz pēc sanācijas, ja sanācijai nav noteiktas stingrākas prasības, netiek sasniegts vai pārsniegts.
- 3.2.9. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu “*Ozols*” Darbības vietā un tās tiešā tuvumā nav konstatētas Latvijā vai Eiropā īpaši aizsargājama sugu vai biotopu atradnes. Tuvākais Eiropas nozīmes aizsargājamais meža biotopu poligons atrodas ~200 m uz A no Darbības vietas. Darbības vietai tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija ir aizsargājamo ainavu apvidus “*Veclaircēne*” (arī Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija

“*Zemdegas*”, 3 – no mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijām “*Ziedi 1*” un “*Ziedi 2*”. Nav pieejama informācija, cik no sūdzībām atzītas par pamatotām.

⁷ Pārsniegumi konstatēti varam (Cu), cinkam (Zn), niķelim (Ni), hromam (Cr) un arī naftas produktu kopsummai.

(*Natura 2000*)), kas atrodas ~2,3 km uz ZR no Darbības vietas (Ziņojuma 2.7. nodaļa un 2.7. attēls).

- 3.2.10. Saskaņā ar VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) uzturēto datu bāzi “*Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs*” Paredzētās darbības vieta kā A kategorijas piesārņojošās darbības veicējs ir reģistrēta reģistrā ar Nr. 36968/4226. Paredzētās darbības teritorijas tiešā tuvumā neatrodas neviena piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta. Tuvākās piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas atrodas vairāk nekā 2 km attālumā Alūksnes pilsētas teritorijā.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums.

- 3.3.1. Ziņojumā novērtētas trīs alternatīvas situācijas (skat. arī šī atzinuma 3.4. punktu) olu ražošanas apjoma palielināšanai. Paredzētās darbības realizācija paredz arī olu produktu ražošanu. Kā norādīts Ziņojuma 1.2.1. nodaļā, plānots uzsākt olu šķidro produktu (olu baltums, dzeltenums, melanža) ražošanu. Produkcijas apjoms varētu sasniegt līdz 500 tonnām gadā atkarībā no tirgus pieprasījuma. Olu produktu ražošana Ziņojumā netiek vērtēta detalizēti.
- 3.3.2. Visas Ziņojumā vērtētās apjoma un novietojuma alternatīvas paredz modernizēt novietni Nr. 1, mainot turēšanas sistēmu no sprostiem uz voljēriem; jauna lopbarības ceha ar ražību 15–18 tonnas gatavās barības stundā būvniecību un vienā no kūtsmēslu apsaimniekošanas variantiem (Ziņojumā - alternatīva Nr. A), arī kūtsmēslu krātuves izveidi esošā lopbarības ceha vietā. Alternatīvas Nr. 2 un Nr. 3 paredz astoņu jaunu putnu novietņu Nr. 9 – Nr. 16 būvniecību Kompleksa DA daļā, pēc iespējas attālinot to novietojumu no esošajām dzīvojamās apbūves teritorijām. Attiecībā uz plānoto putnu novietņu pārbūvi, Ziņojuma 24. lpp. norādīts: “*Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā ir reģistrētas būves ar kadastra apzīmējumu 36960080051007 (nepastāv dabā) un 36960080051006 (pastāv dabā), kuras paredzēts pārbūvēt par dubultnovietni/dubultkūti (novietnes daļas Nr. 4 un 5). Vēl jo vairāk, ēku pārbūvei ir saņemta būvatļauja (lietas numurs BIS BL 440873 2430). Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā ir reģistrētas būves ar kadastra apzīmējumu 36960080051002 (nepastāv dabā) un 36960080051001 (pastāv dabā), kuras paredzēts pārbūvēt par novietni ar trīs daļām (novietnes daļas Nr. 6; 7 un 8)*”.
- 3.3.3. Paredzētās darbības detalizēts apraksts pievienots Ziņojuma 1.2. nodaļā. Plānots, ka jaunbūvējamo novietņu Nr. 9 - Nr. 16 ārējās dimensijas būs 22 × 100 metri, visām novietnēm, arī pārbūvējamām novietnēm Nr. 1, Nr. 4, Nr. 5 un Nr. 6 - Nr. 8⁸, būs trīs stāvi. Dējējvistas plānots turēt voljēros - novietnēs, kurās paredzētas 83 000 un 125 000 dzīvnieku vietas. Atvērtie būri būs izvietoti 4 - 5 baterijās 3 - 4 līmeņos katrā stāvā (kopā 9 - 16 līmeņi). Dējējvistas varēs brīvi pārvietoties vienas baterijas visu līmeņu augstumā atvērtā tipa voljērā. Novietņu izmēri, turēšanas sistēmas konfigurācija u.tml. raksturlielumi būvprojektā var tikt precizēti ar nosacījumu, ka netiek palielināts kopējais plānotais dzīvnieku vietu skaits novietnē un ka netiek mainīta turēšanas metode, proti, voljēri.
- 3.3.4. Novietnēs paredzēts uzstādīt ventilatorus ar maksimālo ražību 42 125 m³/h (katram). Dzīvnieku novietnēs ar 125 000 vietām plānots līdz 54 nosūces ventilatoriem, kurus paredzēts izvietot gala sienā, novietnēs ar 83 000 vietām plānoti līdz 36 nosūces ventilatoriem gala sienā. Novietnes ventilācijas iekārtas maksimālajā jaudas režīmā

⁸ Dubultnovietnes Nr.4 – Nr. 5 un trīskāršās novietnes Nr. 6 – nr. 8 atsevišķie korpusi (daļas) (skat., piemēram, Ziņojuma 1.8.2. attēlu) IVN ziņojumā tiek aprakstītas arī kā “novietnes”, kas atvieglo emisijas un trokšņa avotu definēšanu un vērtēšanu ietekmes izplatības modelēšanas programmās.

(98 – 100 %) darbosies tikai periodā, kad āra gaisa temperatūra sasniegs +28 °C vai augstāku. Dējējvistu novietnēs ziemas periodā nodrošina gaisa pieplūdi no 0,5 - 0,8 m³ uz dzīvnieku vietu stundā, bet vasaras periodā attiecīgi 3 - 7 m³ uz dzīvnieku vietu stundā. Informācija par ventilatoru darbības principu apkopota Ziņojuma 3.1. tabulā un ņemta vērā emisiju un trokšņa ietekmes novērtējumā. Mītņu galos, kur tiks uzstādīti ventilatori, paredzēts uzstādīt arī plūsmas barjeras (“vēja ķērāji”)⁹, kas atbilstoši Ziņojumā novērtētajam pilda emisiju (putekļu) samazināšanas funkciju, kā arī slāpē ventilatoru radīto troksni (Ziņojumā trokšņa vērtējums veikts nenemot vērā iespējamo barjeras efektu). Ņemot vērā, ka šobrīd Latvijā nav realizēts neviens projekts ar plūsmas barjeru izmantošanu, Ierosinātajai jāparedz aprēķinos izmantoto pieņēmumu un rezultātu kontrole (veicot mērījumus) pēc Paredzētās darbības uzsākšanas.

- 3.3.5. Jauno lopbarības cehu paredzēts izbūvēt teritorijas DA daļā (novietojums skatāms, piemēram, Ziņojuma 1.7. attēlā). Barības sagatavošanas tehniskie un tehnoloģiskie risinājumi netiks būtiski mainīti. Atkarībā no realizējamās alternatīvas atbilstoši palielināsies izmantojamo izejvielu un gatavās barības daudzums (Ziņojuma 1.8. tabula). Maksimālais gatavās barības daudzums apjoms alternatīvas Nr. 2 gadījumā sasniegs 69 120 tonnas gadā (šobrīd Atļaujā tas noteikts 14 600 t).
- 3.3.6. Kompleksā nenotiek putnu mēslu apstrāde vai pārstrāde, uzņēmums nenodarbojas ar kūtsmēslu izkliešanās uz lauksaimniecības zemēm. Mēsli tālākai apsaimniekošanai tiek nodoti dažādiem uzņēmumiem, privātpersonām un zemnieku saimniecībām. Paredzētās darbības ietvaros Ziņojumā vērtēta alternatīva, kura paredz kūtsmēslu krātuves izbūvi tādām daudzumam, lai nodrošinātu ne mazāk kā vienā mēnesī Kompleksā saražotā mēslu daudzuma uzglabāšanu. Kūtsmēslu aprēķina rezultāti apkopoti Ziņojuma 1.12.2. tabulā, maksimālais kūtsmēslu apjoms – 60 300 tonnas gadā – var tikt saražots alternatīvas Nr. 2 gadījumā. Līdz ar to arī mēslu lielākais plānotās uzglabāšanas apjoms būtu 8 600 m³. Kā potenciālā mēslu krātuves izbūves vieta Ziņojumā vērtēta teritorija, kurā šobrīd atrodas lopbarības cehs (novietojums skatāms, piemēram, Ziņojuma 1.7. attēlā) un kas atrodas esošu pazemes ūdeņu urbumu ķīmiskajā aizsargjoslā.
- 3.3.7. Atbilstoši kopējam ražošanas apjomu pieaugumam tiek prognozēts arī dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu (kritušie putni un plīsušo olu (atbilst 3. kategorijai) atkritumi) apjoms no 292 tonnām līdz 1 331 tonnām gadā (Ziņojuma 1.16. tabula). Balstoties uz uzņēmuma pieredzi putnkopības nozarē, dabiskais putnu atbirums audzēšanas procesā ir 4-6 %, bet aprēķinos pieņemts, ka tas ir 8%. Kā šo atkritumu apsaimniekošanas risinājums arī turpmāk tiek paredzēts ārpakalpojums blakusproduktu apsaimniekošanai uz līguma pamata. Ziņojumā norādīts, ka šobrīd nav pieprasījuma pēc 3. kategorijas olām, piemēram, dzīvnieku barībai, taču 3. kategorijas olas var nodot arī pārstrādei biogāzes stacijās. Atkritumu īslaicīgas uzglabāšanas dzesēšanas kameras tilpumu paredzēts palielināt no 22,5 m³ līdz 90 – 125 m³, līdz ar to palielināsies arī kopējais aukstuma aģenta R404A daudzums sistēmā no esošajiem 4 kg līdz aptuveni 20 kg. Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu aprites uzraudzība ir organizēta atbilstoši veterinārās uzraudzības nosacījumiem.
- 3.3.8. Ziņojuma 1.7. nodaļā sniegts īss infrastruktūras (ūdensapgāde, kanalizācija, transportēšanas ceļi, elektroapgāde un siltumapgāde) attīstības apraksts. Tiek

⁹ Konstruktīvas apraksts pievienots Ziņojuma 7E. pielikumā: metāla paneļu 11 m augstas konstrukcijas, kuru norobežotais laukums ir 110 m² novietnēm Nr. 4 – Nr. 8 un 176 m² novietnēm Nr. 9 – Nr. 16. Konstruktīvas mērķis ir nodrošināt emisijas ātruma samazināšanu, izplūdes augstuma palielināšanu un plūsmas virziena maiņu augšup vērstā virzienā.

prognozēts, ka no jauna būs nepieciešams izveidot tikai inženierkomunikāciju pieslēgumus pie jaunajām putnu mītnēm.

- 3.3.9. Kompleksa darbības rezultātā veidojas sadzīves, ražošanas un lietus notekūdeņi, to apsaimniekošanas sistēmā netiek plānotas būtiskas izmaiņas. Ražošanas notekūdeņu (novietņu mazgāšanas ūdeņi) sistēmas apraksts sniegts Ziņojuma 1.13. nodaļā, lietus notekūdeņu sistēmas apraksts - 1.14. nodaļā. Notekūdeņu testēšanas pārskati pievienoti Ziņojuma 4.2. pielikumā, rezultāti apkopoti Ziņojuma 1.18. tabulā. Ražošanas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk – NAI) ir paredzēts modernizēt, paredzot arī notekūdeņu uzkrāšanas rezervuāru pirms attīrīšanas iekārtas un tādējādi novēršot nevienmērīgu notekūdeņu plūsmu un paredzot risinājumu avārijas gadījumiem. Ūdens patēriņa un notekūdeņu bilances shēma parādīta Ziņojuma 1.9. attēlā. Īstenojot alternatīvu Nr. 2 vai Nr. 3, būs nepieciešams palielināt NAI kapacitāti.
- 3.3.10. Pazemes ūdens ieguvei šobrīd tiek izmantoti divi pazemes ūdens ieguves urbumi¹⁰, kas atrodas kompleksa teritorijā. Ap urbumiem ir noteikta stingrā režīma aizsargjosla ar rādiusu 10 m. Ārpus Kompleksa teritorijas atrodas rezerves artēziskais urbums, kurš ierīkots 1974. gadā un netiek izmantots. Pazemes ūdens tiek atdzelžots un ar sūkņu palīdzību pa cauruļvadiem piegādāts līdz dzīvnieku novietnēm, olu šķirošanas un fasēšanas ceļam un administrācijas ēkai. Ūdens patēriņš tiek noteikts pēc ūdens plūsmas mērītāja rādījumiem, faktiskais ūdens patēriņš ir būtiski mazāks par atļauto (piemēram, 2023. gadā – 36 687 m³/gadā atļauto 58 385 m³/gadā vietā). Atbilstoši norādēm Ziņojumā, tiek paredzēti 1-2 jauni urbumi ar debitu 600 m³/dnn (katram). Kopējais aprēķinātais ūdens apjoms alternatīvās Nr. 2 gadījumā sasniegs 198 705 m³ gadā, ūdens lietošanas sadalījums sniegts Ziņojuma 1.9. attēlā un 1.15. tabulā.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. IVN pamatprincipi paredz prasību, lai, novērtējot paredzēto darbību, tiktu izsvērtas pieņemamās alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam projektam un tā specifiskajām īpašībām. Alternatīvas var tikt novērtētas kā tehnoloģiskajam procesam, tā darbības vietai. Ziņojumā vērtētas trīs alternatīvas dzīvnieku novietņu izvietojumam, kas vienlaikus ir arī apjoma alternatīvas. Kā paredzētās darbības alternatīvas katrai no apjoma alternatīvām vērtēti arī divi risinājumi kūtsmēsļu apsaimniekošanai:
- 3.4.1.1. alternatīva Nr. 1 paredz pārbūvēt esošās ēkas¹¹ un novietnes¹² (situācijas plāns parādīts Ziņojuma 1.7. attēlā) un palielināt dējējvistu vietu skaitu līdz 635 000 vietām, saražojamo olu skaitu attiecīgi palielināt līdz 185 milj. gadā.
- 3.4.1.2. alternatīva Nr. 2 (jeb maksimālā apjoma alternatīva) paredz pārbūvēt esošās ēkas un novietnes (bez jau alternatīvai Nr. 1 paredzētajām, pārbūvētas tiks arī novietnes Nr. 6 - Nr. 8) un uzbūvēt astoņas jaunas (ar 125 000 dējējvistu

¹⁰ Artēziskais urbums Nr. 12658 (identifikācijas Nr. P600790) ierīkots 2015. gadā, tā projektējamais debits Q ir 140 m³/dnn, artēziskais urbums Nr. 26247 (identifikācijas Nr. P600812) ierīkots 2018. gadā, tā projektējamais debits Q ir 20 m³/dnn. Informācija par esošajiem urbumiem pievienota Ziņojuma 16E pielikumā.

¹¹ Esošo ēku izvietojums un izmantošanas funkcijas parādīts Ziņojuma 1.3. attēlā. Plānoto novietņu Nr. 4 – Nr. 16 tehnisko parametru salīdzinājums katrai no alternatīvām pievienots Ziņojuma 1.2. tabulā, dējējvistu un dzīvnieku vienību izmaiņas – 1.6. tabulā, ventilācijas plūsmu barjeru izbūve – 1.7. tabulā.

¹² Esošajā situācijā novietnē Nr. 1 paredzētais maksimālais dējējvistu skaits ir 165 000, dējējvistas tiek turētas modernizētos sprostos. Dējējvistu turēšanas veids šajā novietnē tiks mainīts no modernizētiem sprostiem uz atvērtiem voljēriem, attiecīgi samazinot dējējvistu vietu skaitu līdz 125 000. Novietnēs Nr. 2 un Nr. 3 paredzētais maksimālais dējējvistu skaits ir 130 000, dējējvistas tiek turētas atvērtos voljēros. Šajās novietnēs izmaiņas netiek plānotas. Paredzēta arī novietņu Nr. 4 un Nr. 5 pārbūve, maksimālais dējējvistu vietu skaits tajās – 125 000.

vietām katrā), novietojot tās paralēlā rindā esošajām (situācijas plāns parādīts Ziņojuma 1.8. attēlā), palielināt dējējvistu vietu skaitu līdz 2 010 000 vietām, saražojamo olu skaitu attiecīgi līdz 560 milj. gadā.

- 3.4.1.3. alternatīva Nr. 3 paredz pārbūvēt esošās ēkas un novietnes un uzbūvēt astoņas jaunas (ar 83 000 dējējvistu vietām katrā), novietojot tās teritorijas dienvidu daļā perpendikulārā rindā esošajām (situācijas plāns parādīts Ziņojuma 1.9. attēlā), palielināt dējējvistu vietu skaitu līdz 1 674 000 vietām, saražojamo olu skaitu attiecīgi līdz 485 milj. gadā.
- 3.4.2. Atbilstoši Ziņojuma 1.6. tabulā apkopotajai informācijai par dzīvnieku vienību skaitu esošajās un plānotajās novietnēs konstatējams, ka tikai alternatīvas Nr. 3 gadījumā jaunbūvējamās putnu novietnēs Nr. 9 – Nr. 16 būs mazāk par 501 dzīvnieku vienībām vienā novietnē (498 dzīvnieku vienības jeb 83 000 dējējvistu vietu), visās pārējās novietnēs un alternatīvās dzīvnieku vienību skaits vienā novietnē būs 750 vai 780 (esošajā situācijā novietnē Nr. 1 ir 990 dzīvnieku vienības un novietnēs Nr. 2 un Nr. 3 – 780 dzīvnieku vienības). Līdz ar to Ierosinātājam, atkarībā no realizējamās alternatīvas, jānodrošina tai atbilstošo Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 *“Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 140. punktā noteikto ierobežojumu ievērošana attiecībā uz jaunu dzīvnieku turēšanai paredzētu būvju plānošanas kontekstu.
- 3.4.3. Ziņojumā vērtēti divi kūtsmēslu apsaimniekošanas risinājumi:
 - 3.4.3.1. Kūtsmēslu krātuve ar tilpumu, kas kūtsmēslus ļauj uzglabāt ne mazāk kā vienu mēnesi (alternatīva Nr. A), kuru paredzēts izbūvēt esošā lopbarības ceļa atrašanās vietā (zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 3696 008 0177).
 - 3.4.3.2. Kā otra alternatīva Ziņojumā tiek piedāvāts risinājums bez kūtsmēslu uzglabāšanas Kompleksa teritorijā (alternatīva Nr. B). Ziņojumā norādīts, ka *“Attiecībā uz alternatīvu B jānorāda, ka šīs alternatīvas atbilstība normatīvo aktu prasībām vēl jāvērtē atbildīgajām institūcijām, proti, Vides pārraudzības valsts birojam un Valsts vides dienestam.”* Biroja vērtējums skatāms šī atzinuma 6.9.1.15. punktā.
- 3.4.4. Paredzētās darbības alternatīvu salīdzinājums un izvēles pamatojums pievienots Ziņojuma 7. nodaļā, 7.1. tabulā. Konstatējams, ka neatkarīgi no realizējamās alternatīvas, plānota plūsmu barjeru uzstādīšana pie gala sienā izvietotajiem ventilācijas izvadiem. Nevienā no alternatīvām netiek prognozēts kopējā trokšņa līmeņa pieaugums ārpus uzņēmuma vērtējamajās teritorijās.
- 3.4.5. Izstrādātājam un arī Biroja vērtējumā, izvērtējot un salīdzinot piedāvātās alternatīvas, netika konstatēti pilnībā izslēdzoši faktori Paredzētās darbības realizācijai kopumā, kā arī nevienai no izvērtētajām alternatīvām. Kā norādīts Ziņojuma 7. nodaļā, *“alternatīva Nr. 1 ir mazākā no apjoma alternatīvām, kas uzņēmuma attīstības mērķiem atbilst tikai daļēji. Līdz ar to alternatīvas Nr. 3 īstenošanai ir lielākas priekšrocības salīdzinājumā ar alternatīvām Nr. 1 un 2.”* Biroja nosacījumi Paredzētās darbības realizācijai skatāmi attiecīgajos šī atzinuma 6. daļas punktos.
- 3.4.6. Atļaujā būs nepieciešamas veikt izmaiņas atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumos Nr.1082 *„Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 1082) noteiktajam.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātāja 2021. gada 19. augusta iesniegums *“Paredzētās darbības iesniegums vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai Alūksnes novada Ziemera pagastā”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/1603).
- 4.2. Biroja 2021. gada 21. septembra Lēmums Nr. 5-02/23 *“par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”*.
- 4.3. Biroja 2021. gada 21. septembra vēstule Nr. 5-01/853 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma lēmuma nosūtīšanu”*.
- 4.4. Izstrādātājas 2021. gada 1. novembra elektroniskā pasta vēstule ar klāt pievienotu paziņojumu *“Paziņojums par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu paredzētajai darbībai – vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai Ziemera pagastā Alūksnes novadā”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/2029).
- 4.5. VSIA *“Latvijas Valsts ceļi”* 2021. gada 10. novembra vēstule Nr. 4.5.4. / 18697 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma uzsākšanu”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/2105).
- 4.6. Ierosinātājas 2021. gada 22. novembra vēstule Nr. 1 – 3/F/116 (Biroja reģ. Nr. 5-01/2155).
- 4.7. Izstrādātājas 2021. gada 25. novembra vēstule *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu”*, ar kuru iesniegts *“Pārskats par paredzētās darbības – vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūve”* un 2021. gada 15. novembra Paredzētās darbības sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols *“Paredzētās darbības – vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūve un ražošanas apjomu palielināšana Ziemera pagastā, Alūksnes novadā protokols”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/2191).
- 4.8. Ierosinātājas 2021. gada 30. novembra iesniegums, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējumam (Biroja reģ. Nr. 5-01/2229).
- 4.9. Izstrādātājas 2021. gada 22. decembra iesniegums *“Par informācijas sniegšanu”* (Biroja reģ. Nr. 1-01/2371).
- 4.10. Biroja 2021. gada 29. decembra vēstule Nr. 1-01/1114 *“Par informācijas sniegšanu saistībā ar dzīvnieku vienību aprēķinu jaunputniem”*.
- 4.11. Dienesta 2021. gada 29. decembra vēstule Nr. 2.1/CS/4207/2021 *“Par informācijas sniegšanu”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/2418).
- 4.12. Biroja 2021. gada 30. decembra Programma Nr. 5-03/14 *“ietekmes uz vidi novērtējumam SIA “Alūksnes putnu ferma” vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai Alūksnes novadā, Ziemera pagastā”*.
- 4.13. Zemkopības ministrijas 2022. gada 13. janvāra vēstule Nr. 2.3-2e/70/2022 *“Par viedokļa sniegšanu saistībā ar dzīvnieku vienību aprēķinu jaunputniem”* (Biroja reģ. Nr. 1-01/83).
- 4.14. Biroja 2022. gada 19. janvāra vēstule Nr. 1-01/59/2022 *“Par informācijas sniegšanu”*.
- 4.15. Biroja 2022. gada 7. februāra vēstule Nr. 1-01/118/2022 *“Par informācijas sniegšanu”*.

- 4.16. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2022. gada 11. februāra vēstule Nr. 1-17/1118 “*Par informācijas sniegšanu*” (Biroja reģ. Nr. 1-01/314).
- 4.17. Biroja 2022. gada 11. februāra vēstule Nr. 5-01/136/2022 “*Par vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” putnu novietnēm*”.
- 4.18. Fiziskas personas 2022. gada 2. augusta vēstule “*Par SIA “Alūksnes putnu ferma” pārbūvi un ražošanas apjoma palielināšanu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1608).
- 4.19. Biroja 2022. gada 15. augusta vēstule Nr. 5-01/824/2022 “*Par Fiziskas personas 02.08.2022. iesnieguma pārsūtīšanu pēc piekritības*”.
- 4.20. Izstrādātājas 2023. gada 9. marta elektroniskā pasta vēstule, ar kuru iesniegts “*Paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/532).
- 4.21. Izstrādātājas 2023. gada 3. aprīļa vēstule “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokola iesniegšanu*”, ar kuru iesniegts 2023. gada 20. marta Paredzētās darbības – IVN Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols un 2023. gada 24. marta informatīvās sanāksmes protokols.
- 4.22. Fiziskas personas 2023. gada 11. aprīļa vēstule “*Par SIA “Alūksnes putnu ferma” pārbūvi un ražošanas apjoma palielināšanu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/805).
- 4.23. Biroja 2023. gada 17. aprīļa vēstule Nr. 5-01/391/2023 “*Par Fiziskas personas 11.04.2023. iesnieguma pārsūtīšanu pēc piekritības*”.
- 4.24. Biroja 2023. gada 20. aprīļa vēstule Nr. 5-01/412/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”, ar kuru pārsūtīts Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā saņemtais fiziskās personas viedoklis.
- 4.25. Alūksnes novada pašvaldības 2023. gada 24. aprīļa vēstule Nr. ANP/1-40/23/809 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai Ziemera pagastā Alūksnes novadā*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1069).
- 4.26. Dienesta 2023. gada 24. aprīļa vēstule Nr. 2.4/AP/5098/2023 “*Par SIA “Alūksnes putnu ferma” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1091).
- 4.27. Biroja 2023. gada 26. aprīļa vēstule Nr. 5-01/554/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”, ar kuru pārsūtīti Birojā saņemtie institūciju viedokļi.
- 4.28. Izstrādātājas 2024. gada 31. maija vēstule “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu Vides pārraudzības valsts birojā atzinuma saņemšanai*”, ar kuru iesniegts Ziņojums un paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā (Biroja reģ. Nr. 5-01/1408).
- 4.29. Biroja 2023. gada 1. jūnija vēstule Nr. 5-01/696/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”.
- 4.30. Dienesta 2023. gada 28. jūnija vēstule Nr. 2.4/AP/7494/2023 “*Par SIA “Alūksnes putnu ferma” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1091).
- 4.31. Biroja 2023. gada 21. jūlija vēstule Nr. 5-01/922/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”, ar kuru pieprasīta papildu informācija.

4.32. Izstrādātājas 2024. gada 9. janvāra vēstule “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu Vides pārraudzības valsts birojā atzinuma saņemšanai*”, ar kuru iesniegts aktualizēts Ziņojums un paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā (Biroja reģ. Nr. 5-01/83).

4.33. Biroja 2024. gada 26. janvāra vēstule Nr. 5-01/103/2023 “*Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu*”.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

5.1.1. Paziņojums par IVN sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (turpmāk - Sākotnējā apspriešana) tika publicēts laikrakstā Alūksnes un Apes novadu laikrakstā “*Alūksnes un Malienas Ziņas*” 2021. gada 2. novembra izdevumā Nr. 84 (286), Alūksnes novada pašvaldības tīmekļvietnē www.aluksne.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv, un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli par Paredzēto darbību bija pieejami tīmekļvietnēs Alūksnes novada pašvaldības tīmekļvietnē www.aluksne.lv, SIA “*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*” tīmekļvietnē www.environment.lv, un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv un papīra formātā Ziemera pagasta pārvaldē (“*Pagastmāja*”, Māriņkalns, Ziemera pagasts, Alūksnes novads) un Alūksnes klientu apkalpošanas centrā (Dārza iela 11, Alūksne, Alūksnes novads). Atbilstoši Birojā iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu.

5.1.2. Sākotnējā apspriešana norisinājās laika posmā no 2021. gada 2. novembra līdz 24. novembrim. Saskaņā ar likuma “*Covid – 19 infekcijas pārvaldības likums*” (turpmāk- Covid likums) 20. pantā noteikto Sākotnējā apspriešanas sanāksme notika neklātienēs formā (attālināti). Tiešsaistes neklātienēs Sākotnējā sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2021. gada 15. novembrī pl. 17:00, rīkojot tiešsaistes videokonferenci. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnē www.environment.lv sadaļā *Aktualitātes* publicēto saiti. Sākotnējās apspriešanas tiešsaistes sanāksmē kopumā piedalījās 13 dalībnieki. Sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar informāciju par Paredzēto darbību, sabiedriskās apspriešanas darba kārtību un iespēja uzdot jautājumus, sniegt komentārus un priekšlikumus. Sākotnējās apspriešanas dalībnieki galvenokārt interesējās par prasībām, kas izriet no Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240), par būvēm, - vai kādu no tām ir paredzēts pārbūvēt, kā arī lūdza precizēt informāciju par Darbības vietas tuvumā esošiem īpaši aizsargājamiem biotopiem un dzīvojamo apbūvi un citiem jautājumiem, kas saistīti ar Paredzēto darbību. Rakstiskus jautājumus, komentārus un priekšlikumus par paredzētās darbības ietekmi uz vidi bija iespējams iesniegt sūtot tos uz elektroniskā pasta adresi komplekss@environment.lv vai Birojā līdz 2021. gada 24. novembrim. Sabiedriskās apspriešanas materiāli tīmekļvietnē www.environment.lv tika ievietoti 2021. gada 1. novembrī un bija pieejami līdz programmas izdošanas brīdim, savukārt Sabiedriskās apspriešanas tiešsaistes sanāksmes videoprezentācijas par Paredzēto darbību ieraksts - no 2021. gada 16. novembra, līdz programmas izdošanas brīdim. Saskaņā ar iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem

internetā publicētā neklātienas sanāksmes videoprezentācija līdz 2021. gada 25. novembrim tikusi skatīta 11 reizes. Tāpat no iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem izriet, ka iedzīvotāju jautājumi un komentāri tika saņemti arī e-pastā, kas, galvenokārt, bija līdzīgi un precizējoši, tiem, kas izskanēja jau tiešsaistes sanāksmē. Sākotnējās apspriešanas laikā Birojs ir saņēmis VSIA “*Latvijas Valsts ceļi*” (turpmāk – LVC), kurā LVC informē par autoceļu lietošanas noteikumiem atbilstoši Aizsargjoslu likumam un izvirzīti nosacījumi piekļuvei zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem Nr. 36960080051 un Nr. 36960080052, nobrauktuvju pārbūvei un jaunu pieslēgumu izveidei. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā saņemtie iesniegumi tika nosūtīti Ierosinātājai un ņemti vērā sagatavojot programmu.

- 5.1.3. Ziņojuma sagatavošanas laikā 2022. gada 2. augustā Birojs saņēma Fiziskas personas Nr. b/n vēstuli “*Par SIA “Alūksnes putnu ferma” pārbūvi un ražošanas apjoma palielināšanu*” ar viedokli un iebildumiem par Ierosinātājas esošo un Paredzēto darbību. Birojā saņemtais iesniegums tika nosūtīts Ierosinātājai un Dienestam.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

- 5.2.1. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Ziņojuma apspriešana) norisinājās no 2023. gada 10. marta līdz 14. aprīlim. Paziņojums par Paredzētās darbības Ziņojuma apspriešanu tika publicēts laikrakstā Alūksnes un Apes novadu laikrakstā “*Alūksnes un Malienas Ziņas*” 2023. gada 10. marta izdevumā Nr. 20 (419), Alūksnes novada pašvaldības tīmekļvietnē www.aluksne.lv, Ierosinātājas tīmekļvietnē www.apf.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums papīra formātā bija pieejams Ziemera pagasta pārvaldē (“*Pagastmāja*”, Māriņkalns, Ziemera pagasts, Alūksnes novads) un Alūksnes klientu apkalpošanas centrā (Dārza iela 11, Alūksne, Alūksnes novads), uzņēmumā – “*Putni*”, Ziemera pagasts, Alūksnes novads.
- 5.2.2. Saskaņā ar Covid - 19 likuma 20. pantā noteikto Ziņojuma apspriešanas sanāksme notika neklātienas formā (attālināti). Tiešsaistes neklātienas Sākotnējā sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2023. gada 20 martā pl. 17:00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnē www.environment.lv sadaļā *Aktualitātes* publicēto saiti. Sanāksmes laikā tika sniegta informācija par Paredzēto darbību un sagatavoto Ziņojumu, kā arī bija iespēja uzdot jautājumus un saņemt uz tiem atbildes. Saskaņā ar Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokolu sanāksmē attālināti piedalījās 14 dalībnieki. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes laikā dalībnieki interesējās par mēslu apsaimniekošanu, par dzīvojamās apbūves būvniecības ierobežojumiem 500 m zonā ap uzņēmuma teritoriju un citi jautājumi. Sanāksmes laikā tika dota iespēja uzdot jautājumus un saņemt uz tiem atbildes. Ierosinātāja papildus organizēja arī informatīvo sanāksmi 2023. gada 24. martā pl. 17:00, kas notika sanāksme hibrīdrežīmā, t.i., gan klātienē, uzņēmuma konferenču zālē (“*Putni*”, Ziemera pagasts, Alūksnes novads), gan paralēli attālināti. Sanāksmē piedalījās pašvaldības, Izstrādātājas un Ierosinātājas pārstāvji.
- 5.2.3. Sabiedrība interesējošos jautājumus par Paredzēto darbību varēja sūtīt uz e-pastu komplekss@environment.lv līdz 2023. gada 27. martam. Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par Ziņojumu Birojā varēja iesniegt līdz 2023. gada 14. aprīlim. Šajā periodā Birojā tika saņemts viens fiziskas personas iesniegums, kurā sniegta informācija, ka Ierosinātāja joprojām nav novērsusi esošās problēmas ar troksni, smakām un putekļiem un sniegts viedokli /iebildumi par Paredzēto

darbību. Tāpat tika saņemti Dienesta un Alūksnes novada pašvaldības viedokļi ar priekšlikumiem Ziņojuma papildināšanai. Visi Birojā saņemtie viedokļi nosūtīti Ierosinātājam un Izstrādātājam, Ziņojuma un vērtējuma papildināšanai. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas materiāli pievienots Ziņojuma 10E. un 12E. pielikumā. Pārskats par ieinteresēto pušu sniegtajiem viedokļiem Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas gaitā pievienots Ziņojuma 13E. pielikumā.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2023. gada 31. maijā. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā ievietots Alūksnes novada pašvaldības tīmekļvietnē www.aluksne.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojā tika saņemtas Dienesta 2023. gada 28. jūnija vēstule Nr. 2.4/AP/7494/2023, kurā sniegta informācija, ka Dienestam nav būtisku iebildumu vai priekšlikumu Ziņojuma pilnveidošanai.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2023. gada 21. jūlija vēstuli Nr. 5–01/922/2023 Ziņojumu nodeva papildināšanai, nosūtot Ierosinātājam un Izstrādātājam arī Birojā saņemto Dienesta viedokli.
- 5.3.4. Birojā Ziņojuma aktuālā redakcija tika iesniegta 2024. gada 9. janvārī. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots Alūksnes novada pašvaldības tīmekļvietnē www.aluksne.lv, Ierosinātājas tīmekļvietnē www.apf.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojuma 14. pielikumā ietverts pārskats par ieinteresēto pušu iebildumu un viedokļu apkopojums un informācija, kā tie ņemti vērā.
- 5.3.5. Birojs 2024. gada 26. janvārī, ņemot vērā nepieciešamību argumentēti un kvalitatīvi izvērtēt visu ar Ziņojumu un Paredzēto darbību saistīto informāciju, pagarināja Ziņojuma izvērtēšanas un atzinuma izdošanas laiku līdz 2024. gada 19. februārim

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Novērtējuma likuma 24. pants noteic: *“Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.”*
- 6.2. IVN ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tai skaitā gaisa piesārņojošo vielu emisijas un smaku veidošanos, trokšņa līmeņu izmaiņas, Paredzētās darbības radīto vides stāvokļa izmaiņu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturiskiem un rekreācijas objektiem, augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti u.c. jomām. Ziņojumā ir apzināta arī esošo un paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu atbilstība *Mājputnu audzēšanas LPTP* noteiktajām prasībām.
- 6.3. Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas esošajā darbībā, palielinot ražošanas apjomus. Tādēļ IVN ietvarā vērtētas gan Kompleksa līdzšinējās ietekmes, gan sagaidāmās izmaiņas, ja vienlaicīgi turamo mājputnu skaits un ražojamās produkcijas apjoms

palielinātos līdz plānotajam apjomam, vērtējot visus trīs alternatīvos apjoma pieauguma un ar to saistītās būvniecības un rekonstrukcijas risinājumus. Novērtējumā konstatēts, ka ar Paredzēto darbību nav sagaidāmas nozīmīgas ainaviskās pārmaiņas, ietekme uz kultūrvēstures vērtībām, bioloģiski vērtīgām teritorijām, un šo ietekmju mazināšanai un pārvaldībai nav nepieciešami specifiski nosacījumi. Tādēļ Birojs tālāk šajā atzinumā aplūko tikai būtiskākās iespējamās ietekmes.

- 6.4. No Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu un nozarei piemēroto *Mājputnu audzēšanas LPTP* saistošās prasības, kuru pielietošana ir obligāts nosacījums A kategorijas piesārņojošām darbībām, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot noteiktos un/ vai aprēķinātos robežlielumus un mērķlielumus, kā arī īstenojot ietekmes novēršanas vai mazināšanas pasākumus, kādus Ierosinātāja Ziņojumā apņēmusies nodrošināt.
- 6.5. Birojs šajā atzinumā atkārtoti nenorāda arī tos ietekmi mazinošos pasākumus, kas jau norādīti Ziņojumā (8. nodaļa un apkopojums 8.2. tabulā, monitoringa pasākumi – 5. nodaļā) un tā pielikumos (tai skaitā ietekmju modelēšanā izmatotie ievaddati), un kuri ir obligātā prasība Paredzētās darbības realizācijas gadījumā. Citādā veidā kā novērtēts Ziņojumā, Paredzētā darbība nav pieļaujama.
- 6.6. Ja Paredzētās darbības realizācijas gaitā tiek noteiktas izmaiņas tehnoloģiju, izvietojuma vai infrastruktūras risinājumos, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un, ja nepieciešams, ietekmes sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu. Būtisku izmaiņu gadījumā Ierosinātājam jāorganizē sabiedriskā apspriešana Noteikumos Nr. 1082 paredzētajā kārtībā.
- 6.7. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā. Birojs ņem vērā, ka Paredzētās darbības veikšanai būs nepieciešams pārskatīt Atļauju. Līdz ar to Atļaujā izvirzāmi jau konkrētāki nosacījumi Paredzētās darbības īstenošanai, uzraudzībai un kontrolei. Izvērtējis Ziņojumu un saistīto ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentāciju, tai skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos sabiedrības, valsts un pašvaldību institūciju un juridisko personu atsauksmes par Ziņojumu un tajā ietverto novērtējumu, Birojs secina, ka atsevišķi sabiedrības pārstāvji izteikuši iebildumus par Ierosinātājam jau esošo piesārņojošo darbību, galvenokārt radīto smaku ietekmi un trokšņa traucējumiem. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktas bažas par sagaidāmajām pārmaiņām vidē (piemēram, sagaidāmajām trokšņa izmaiņām un smaku ietekmi), un ietekmi uz veselību, dabas vērtībām un īpašumiem.
- 6.8. **Ziņojumā identificēti un izvērtēti šādi galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie ietekmes uz vidi aspekti:**
 - 6.8.1. Ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti.
 - 6.8.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.
 - 6.8.3. Smaku emisija un tās izplatība.
 - 6.8.4. Trokšņa līmeņa izmaiņas.
 - 6.8.5. Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība.
 - 6.8.6. Avāriju un negadījumu riski.

6.9. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības būtiskākās ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.9.1. Ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti:

- 6.9.1.1. Paredzētā darbība ir Kompleksa ražošanas apjoma palielināšana, rekonstrējot esošās mītnes un būves un izbūvējot astoņas jaunas putnu mītnes, kuru novietojums un dējējvistu vietu skaits tajās atkarīgs no akceptētās alternatīvas. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, veicot pārbūvi, būs nepieciešami salīdzinoši neliela apjoma būvdarbi, jo esošās ēkās paredzama galvenokārt jaunu iekārtu uzstādīšana būvju iekšelpās un ventilācijas sistēmas pārkārtošana.
- 6.9.1.2. Veicot jauno putnu mītņu un lopbarības ceha būvdarbus, sagaidāmas būvdarbiem raksturīgās tipiskās ietekmes, tomēr būvdarbu apjoms esošā Kompleksa teritorijā nav vērtējams kā nozīmīgs un būtisks. Prognozējama īslaicīga un lokāla būvniecībā iesaistītās tehnikas un transporta radīta ietekme uz trokšņa līmeņa pieaugumu. Novietņu pārbūvi un būvdarbus paredzēts veikt četrās kārtās (apraksts Ziņojuma 1.6. nodaļā), uzsākot to ar novietņu Nr. 4 – Nr. 5 pārbūvi un noslēdzot ar jauno novietņu Nr. 9 – Nr. 16 būvniecību.
- 6.9.1.3. Alternatīva Nr. 1 īstenošanas gadījumā, pirmā kārtā paredzēts pārbūvēt būvi ar kadastra apzīmējumu 36960080051006 (novietnes daļas Nr. 4 – Nr. 5), bet otrā kārtā - būvi ar kadastra apzīmējumu 36960080051011 (novietne Nr. 1).
- 6.9.1.4. Savukārt alternatīva Nr. 2 vai Nr. 3 īstenošanas gadījumā:
 - 6.9.1.5. pirmā kārtā paredzēts pārbūvēt būvi ar kadastra apzīmējumu 36960080051006 (novietnes daļas Nr. 4 – Nr. 5);
 - 6.9.1.6. otrā kārtā paredzēts pārbūvēt būvi ar kadastra apzīmējumu 36960080051001 (novietnes daļas Nr. 6 - Nr. 8);
 - 6.9.1.7. trešā kārtā paredzēts pārbūvēt būvi ar kadastra apzīmējumu 36960080051011 (novietne Nr. 1);
 - 6.9.1.8. ceturta kārtā plānota novietņu Nr. 9 – Nr. 16 būvniecība.
- 6.9.1.9. Ņemot vērā Ziņojumā vērtētās apjoma alternatīvas un plānoto pārbūves un būvniecības secību, Birojs konstatē, ka novietni Nr. 1 (atvērts mēslu transportieris, vislielākais putnu skaits sprostu tipa novietnē, uz jumta novietoti ventilatori, līdz ar to arī trokšņa, emisiju un smaku avots ar proporcionāli lielāko ietekmi) paredzēts pārbūvēt tikai pēc novietņu Nr. 4 – Nr. 5 un Nr. 6 – Nr. 8 pārbūves. Ziņojumā nav vērtēta situācija, kurā notiktu vienlaicīga pārbūvēto novietņu Nr. 4 – Nr. 8 un vēl nepārbūvētās novietnes Nr. 1 ekspluatācija, kas, pirmšķietami, var radīt lielāku ietekmi jutīgajās teritorijās kā Ziņojumā novērtētā. Līdz ar to Birojs uzskata par pamatotu noteikt, ka vienlaicīga novietņu Nr. 4 – Nr. 5 un nepārbūvētās novietnes Nr. 1 ekspluatācija nav pieļaujama.
- 6.9.1.10. Biroja ieskatā, lai neradītu traucējumu iedzīvotājiem, būvdarbi ārtelpās pēc iespējas veicami dienas periodā, būvdarbu veikšanu saskaņojot ar pašvaldību. Saskaņā ar Ziņojumu būvdarbu laikā radušies atkritumi tiks nodoti atbilstošiem atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem. Ar būvdarbiem radītās ietekmes iespējams mazināt ievērojot normatīvo aktu prasības.
- 6.9.1.11. Intensīva mājputnu audzēšana ir viens no saimnieciskās darbības veidiem, kas papildus nozarē piemērojamiem normatīvajiem aktiem tiek īpaši regulēta arī ar nosacījumiem teritoriju plānošanā un izmantošanā. Ministru kabineta

2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 140. punkts noteic ierobežojumu, ka “*Plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas paredzētas būves, ievēro šādus minimālos attālumus no dzīvojamās un publiskās apbūves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei: 140.1. 50 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu līdz 20 dzīvnieku vienībām; 140.2. 100 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 21 līdz 50 dzīvnieku vienību; 140.3. 300 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 51 līdz 500 dzīvnieku vienību; 140.4. 500 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu vairāk par 501 dzīvnieku vienībām*”.

- 6.9.1.12. Ņemot vērā plānotās izmaiņas un plānoto kopējo putnu vietu pieaugumu, Ziņojumā noteikts mītņu papildījums, dzīvnieku vienību aprēķināšanai izmantojot Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 834 “*Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma*” nosacījumus. Atbilstoši Ziņojumā veiktajam aprēķinam (apkopojums Ziņojuma 1.6. tabulā), alternatīvas Nr. 2 risinājums paredz, ka esošajās un pārbūvējamās novietnēs būs iespējams izvietot 750 un 780 dzīvnieku vienības (attiecīgi putnu vietu skaits novietnē būs 125 000 un 130 000), jaunajās – 750 dzīvnieku vienības. Šādam risinājumam jāatbilst prasībai par minimāli nodrošināmo attālumu līdz dzīvojamai apbūvei 500 m vai mazāku, ja panākta vienošanās ar dzīvojamās apbūves īpašniekiem. Alternatīvas Nr. 3 gadījumā esošajās un pārbūvējamajās novietnēs izvietojamais dzīvnieku vienību skaits ir 750 un 780, bet jaunbūvējamajās (Nr. 9 – Nr. 16) – 498 (atbilst dzīvnieku vietu skaitam 83 000) un līdz ar to uz Paredzēto darbību attiecināma prasība par minimālo attālumu – 300 m. Realizējot novietojuma un apjoma alternatīvu Nr. 3, neviena no esošajām dzīvojamās apbūves ēkām neatrodas tuvāk par 300 m no jaunbūvējamajām novietnēm, un nav nepieciešams saskaņojums ar dzīvojamās apbūves īpašniekiem. Zonu attēlojums un dzīvojamās apbūves novietojums tajās parādīts Ziņojuma 2.3. attēlā.
- 6.9.1.13. Vērtējot, vai Noteikumu Nr. 240. 140. punkta nosacījums aprobežo Paredzētās darbības īstenošanu, Birojs vispirms ņem vērā, ka Noteikumu Nr. 240 142. punkts noteic, ka šo noteikumu 140. punktā norādītos attālumus no tuvākās esošās dzīvojamās ēkas vai publiskās būves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei var samazināt, ja “*ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka (vai tuvākās būves īpašnieka) rakstveida saskaņojums*”. Attiecīgi, ja aprobežojums attiecas uz gadījumiem, kad tiek būvētas jaunas dzīvnieku turēšanas paredzētas būves esošo vietā, ir identificējams mehānisms, kura piemērošanas gadījumā aprobežojums nav attiecināms (būvniecības saskaņošana). Tādēļ Birojam, izsverot Novērtējuma likuma 14.¹ panta piektajā daļā noteikto, nav pamata secināt, ka IVN turpināšanai un pabeigšanai ir šķēršļi, jo nav saskatāms, ka Paredzētā darbība būtu pilnībā aizliegta ar normatīvajiem aktiem. Tomēr Paredzētās darbības īstenošanas iespēja būs lielā mērā atkarīga no apsvērumiem un vērtējuma, kādu izdarīs IVN noslēdzošā lēmuma (akcepta lēmuma) pieņēmējs (Alūksnes novada pašvaldība), kuram jālemj par tās akceptēšanu vai neakceptēšanu¹³. Šādu apsvērumu ietvarā Birojs pauž viedokli:

¹³ Novērtējuma likuma 21. panta pirmā daļa noteic, ka paredzētās darbības akcepts ir šajā likumā un citos normatīvos aktos noteiktajā kārtībā pieņemts attiecīgās valsts institūcijas, pašvaldības, citas likumā noteiktās institūcijas vai Ministru kabineta lēmums par atļauju uzsākt paredzēto darbību.

- 6.9.1.13.1. Jebkuras tiesību normas, arī ierobežojuma piemērošanā, lai sasniegtu taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu, jāvadās no piemērojamās tiesību normas jēgas un mērķa, kas ar attiecīgo tiesību normu jāsasniedz, šādā izsvērumā balstoties arī uz lietderības un samērības apsvērumiem.
- 6.9.1.13.2. Biroja ieskatā Noteikumu Nr. 240 140. punktā ietvertais ierobežojums noteikts, lai dotu sabiedrībai (iedzīvotājiem) paļāvību, ka bez viņu iesaistīšanas (saskaņošanas nosacījums) jauni dzīvnieku turēšanas kompleksi netiks būvēti (vai esošie netiks papildināti ar jaunām dzīvnieku turēšanai paredzētām būvēm) tuvāk dzīvojamām mājām par noteiktu attālumu. Tomēr Birojs secina, ka attāluma aprobežojums atkarībā no dzīvnieku vienību skaita noteikts tikai plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, bet šāds aprobežojums nav noteikts mājputnu intensīvās audzēšanas kompleksam (kopumā) ar pieļaujamo maksimālo dzīvnieku vienību skaitu. Ar Noteikumu Nr. 240 140. punkta nosacījumiem netiek liegta iespēja pārbūvēt esošās dzīvnieku turēšanai paredzētās būves, tai skaitā palielinot tajās nodrošināmo dzīvnieku vienību skaitu (piemēram, mainot mājputnu turēšanas apstākļus, mājputnu grupas vai vecot citas izmaiņas). No minētā izriet, ka aprobežojums saglabā attīstības iespējas esošajiem kompleksiem, kas vēsturiski veidojušies un ietver esošas būves (attiecas uz Ziņojumā vērtēto alternatīvu Nr. 1 un novietņu Nr.1 un Nr. 4 – Nr. 8 pārbūvi alternatīvu Nr. 2. un Nr. 3 gadījumā). Pretējs iztulkojums nozīmētu, ka esošās būves varētu izmantot mājputnu intensīvās audzēšanas vajadzībām, ja tās netiek pārbūvētas, bet pārbūve nebūtu pieļaujama, neskatoties uz to, ka tā būtu vērsta uz vides kvalitātes uzlabošanu un labturības prasību uzlabošanu, kas Biroja ieskatā nav tiesību normas mērķis un ir pretējs saprātīgai tiesību normas piemērošanai.
- 6.9.1.14. Birojs vērš pašvaldības uzmanību, ka, līdzsvarojot sabiedrības un komersantu intereses, plānojot jaunu teritoriju apbūvi Ierosinātājās prognozētajā ietekmes zonā, nepieciešams ņemt vērā gan esošās, gan prognozētas ietekmes, tai skaitā paredzēto un Ziņojumā vērtēto dzīvnieku vienību skaitu jaunbūvējamajās putnu novietnēs.
- 6.9.1.15. No Ziņojuma secināms, ka kūtsmēslu uzglabāšana normālos darba apstākļos Kompleksa krātuvēs nav paredzēta, bet tos nogādās citiem operatoriem turpmākai izmantošanai. Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 829 “*Īpašās prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 829) 8. punkts nosaka, ka “*projektējot jaunu dzīvnieku novietni, paredz izbūvēt kūtsmēslu krātuvi vai iekārtu kūtsmēslu tālākai pārstrādei. Pārbūvējot ekspluatācijā esošu dzīvnieku novietni, ja nepieciešams, kūtsmēslu uzglabāšanai paredz izbūvēt jaunu krātuvi vai pārbūvēt esošo, vai izbūvēt iekārtu kūtsmēslu tālākai pārstrādei.*” Savukārt krātuves ietilpība nosakāma, ņemot vērā Noteikumu Nr. 829 5.³ vai 5.⁵ punkta¹⁴ prasības, tātad Kompleksa teritorijā jānodrošina ne mazākas kā vienam mēneša apjomam atbilstošas kūtsmēslu krātuves ierīkošana. Izbūvējot kūtsmēslu

¹⁴ Noteikumu Nr. 829 5.³ punkts “*Ja operatoram ir noslēgts līgums ar citu personu par kūtsmēslu uzglabāšanu atbilstoši šo noteikumu prasībām, reģenerāciju vai apstrādi, krātuves tilpumu rēķina no atlikušā kūtsmēslu daudzuma, ievērojot šo noteikumu 5.1. apakšpunktā un 8. punktā minētās prasības.*” un 5.⁵ punkts “*Ja operators ir noslēdzis līgumu ar citu personu par visu kūtsmēslu uzglabāšanu atbilstoši šo noteikumu prasībām vai to reģenerāciju vai apstrādi, operators nodrošina šo noteikumu prasībām atbilstošu krātuvi ar tilpumu, kas kūtsmēslus ļauj uzglabāt ne mazāk kā vienu mēnesi.*”

krātuvi, Ierosinātājam jāņem vērā arī *Mājputnu audzēšanas LPTP* noteiktie tehniskie paņēmieni, kā samazināt emisijas (arī smakas) no pakaišu kūtsmēslu krātuvēm, proti, *Mājputnu audzēšanas LPTP* pielikuma “*Secinājumi par LPTP attiecībā uz mājputnu vai cūku intensīvo audzēšanu*”¹⁵ 4.5. punkta nosacījumi. Atbilstoši ieteikumiem, kā prioritāri vērtējami sausu kūtsmēslu uzglabāšanas risinājumi, kuri nodrošina kūtsmēslu aizsardzību pret nokrišņiem (piemēram, slēgta ventilējama noliktava vai jumts virs norobežotas platformas) un pēc iespējas samazina attiecību starp kūtsmēslu kaudzes emitējošās virsmas laukumu un tilpumu (piemēram, no trim pusēm ar betona sienām norobežota kaudze). Ja nepieciešams, Paredzētās darbības īstenošanai Atļaujā nosakāma posmsecīga pieeja (īstenošanai kārtās), tomēr nav pieļaujama Kompleksa darbības uzsākšana pilnā (Ziņojumā vērtētajā) apjomā, kamēr Dienests nav pārliecinājies, ka būves kūtsmēslu uzglabāšanai un to tilpums atbilst *Mājputnu audzēšanas LPTP* un Noteikumos Nr. 829 noteiktajām prasībām, tai skaitā arī attiecībā uz citām personām nododamo kūtsmēslu apjomu, kas pamatots ar atbilstošiem līgumiem.

- 6.9.1.16. Ņemot vērā Ziņojumā norādīto informāciju, ka tiek plānota divu jaunu dziļurbumu ierīkošana, bet to atrašanās vieta Ziņojuma sagatavošanas laikā nav zināma, kā arī nav veikts aizsargjoslu aprēķins, Birojs uzskata par samērīgu noteikt, ka to ierīkošanai jāsaņem Dienesta tehniskie noteikumi. Tāpat Birojs norāda, ka arī mēslu krātuves izbūvei esošo divu dziļurbumu (urbums Nr. 12658, tā identifikācijas Nr. P600790 un urbums Nr. 26247, tā identifikācijas Nr. P600812) ķīmiskajā aizsargjoslā (atbilstoši Ziņojumam pievienotā pielikuma 16E. kartogrāfiskajam materiālam) jāsaņem Dienesta tehniskie noteikumi¹⁶. Atbilstoši plānotajiem tehniskajiem risinājumiem papildināms arī monitoringa pasākumu plāns.
- 6.9.1.17. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar būvniecību saistītajiem ietekmes aspektiem un ietekmi uz īpašumiem, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu noteikt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**
- a) Nevienā no vērtēto apjoma un novietojuma alternatīvu īstenošanas gadījumiem nav pieļaujama vienlaicīga novietņu Nr. 4 un Nr. 5 un nepārbūvētas novietnes Nr. 1 ekspluatācija.
 - b) Paredzētās darbības Ziņojumā vērtētā alternatīva Nr. 2 ir īstenojama tikai saņemot Kompleksam blakus esošo zemes vienību īpašnieku vai to dzīvojamo būvju, kas atrodas tuvāk par 500 m no jaunbūvējamajām dējējvistu novietnēm, īpašnieku rakstveida saskaņojumus.
 - c) Paredzētās darbības Ziņojumā vērtētā alternatīva Nr. 3 ir īstenojama ar nosacījumu, ka netiek pārsniegts Ziņojuma 1.6. tabulā novietnēm Nr. 9 – Nr. 16 norādītais dzīvnieku vietu un dzīvnieku vienību skaits vienā novietnē - 498 dzīvnieku vienības, kas atbilst 83 000 dējējvistu vietu skaitam vienā novietnē.
 - d) Paredzētās darbības atbilstību šī atzinuma 6.9.1.17. punkta b) un c) apakšpunkta nosacījumiem (attālums līdz dzīvojamajai mājai un

¹⁵ Secinājumu tulkojums latviešu valodā pieejams vietnē <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32017D0302>

¹⁶ Aizsargjoslu likuma 39. panta “Aprobežojumi aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām” 3 daļā noteikts: “ķīmiskajā aizsargjoslā būvju būvniecībai jāsaņem Valsts vides dienesta tehniskie noteikumi normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā”.

dzīvnieku skaits novietnē) izvērtē attiecīgā būvvalde pirms būvatļaujas izsniegšanas.

- e) Paredzētās darbības un ar to saistīto infrastruktūras objektu (mēslu krātuve, jaunu dziļurbumu ierīkošana, NAI, sadedzināšanas iekārtas, olu produktu ražošanas cehs) nomaiņai, izbūvei un/vai pārbūvei ir jāsaņem Dienesta tehniskie noteikumi, iesniegumā to saņemšanai norādot konkrētos plānoto objektu tehniskos risinājumus un novietojumu.
- f) Paredzētā darbība bez Noteikumu Nr. 829 prasībām atbilstīgas ietilpības kūtsmēslu krātuves nodrošinājuma nav pieļaujama. Ja nepieciešams, Atļaujā izvirzāmi nosacījumi Paredzētās darbības posmsecīgai īstenošanai, pārliecinoties, ka operatora īpašumā, valdījumā vai turējumā esošu kūtsmēslu krātuvju ietilpība ir pietiekama attiecīgās pārbūves kārtas ekspluatācijai, un krātuves tehniskais risinājums aizsardzībai pret nokrišņiem un vircas un/vai lietus ūdeņu savākšanai atbilst Noteikumu Nr. 829 un *Mājputnu audzēšanas LPTP* prasībām.

6.9.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

- 6.9.2.1. Birojs secina, ka kopumā Ziņojumā ir apzināti un novērtēti galvenie gaisu piesārņojošo vielu emisiju un smaku avoti, kā arī veikts sagaidāmās ietekmes vērtējums katram no alternatīvajiem risinājumiem. No Ziņojuma izriet, ka gaisu piesārņojošo vielu emisijas radīs dējējvistu audzēšana¹⁷, darbības ar kūtsmēsliem un darbības barības sagatavošanas cehā. Kompleksā ir arī divas sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā ievadītā siltuma jauda neatbilst mazas jaudas sadedzināšanas iekārtām, proti tā ir mazāka par 0,2 MW. Ziņojumā nav pievienota informācija par veikto emisiju aprēķinu sadedzināšanas iekārtās, taču emisiju izkliedes modelī avoti ir ņemti vērā, kā arī Ziņojuma 8.5. pielikumā pievienoti modelī izmantotie abu avotu (A1 un A2) un radīto emisiju¹⁸ raksturlielumi.
- 6.9.2.2. No Kompleksā esošajiem emisijas avotiem vidē tiek emitēts amonjaks, metāns, slāpekļa (I) oksīds, slāpekļa dioksīds, oglekļa oksīds un dioksīds, sēra dioksīds, daļiņas PM (tai skaitā daļiņas PM₁₀ un daļiņas PM_{2,5}), kā arī smakas. Aprēķinu rezultāti katrai no alternatīvām apkopotī Ziņojuma 8.5. pielikumā. Informācija par siltumnīcefekta gāzu – slāpekļa (I) oksīda, metāna un oglekļa dioksīda emisijām sniegta Ziņojuma 3.3. nodaļā.
- 6.9.2.3. Emisijas no putnu novietnēm novērtējuma pieeja detalizēti aprakstīta un pamatota Ziņojuma 3.2.1. nodaļā un Ziņojuma 7. pielikumā. Pielikumā vērtēti smaku izkliedes scenāriji, kas atbilst ziemas, vasaras un rudens/pavasara ventilatoru darbībai (strādājošo ventilatoru skaits un to summāri radītā tilpuma plūsma Nm³/h un attiecīgais plūsmas ātrums m/s laukumveida avotā noteikts ņemot vērā katras sezonas vidējo āra gaisa temperatūru). Augstākās smaku koncentrācijas (Ziņojumā tiek pieņemts, ka iegūtie rezultāti attiecināmi arī uz pārējo piesārņojošo vielu izkliedi) ietekmes zonā esošajos jutīgajos objektos

¹⁷ Ņemot vērā dezinfekcijai un mazgāšanai izmantoto līdzekļu sastāvu (Ziņojuma 1.15.2. tabula), izmantoto daudzumu (Ziņojuma 1.4. tabula), kā arī novietņu dezinfekcijas ilgumu un biežumu, proti, tikai pirms jauna ganāmpulka ievietošanas, netiek prognozētas būtiskas piesārņojošo vielu, tai skaitā gaistošo organisko savienojumu (GOS), emisijas gaisā. Darbība nav iekļauta aprēķinos.

¹⁸ Biomasas sadedzināšanas rezultātā veidojas slāpekļa un oglekļa oksīdi, sēra dioksīds un putekļi nelielos daudzumos.

(dzīvojamās mājas) noteiktas scenārijiem ar mazāko ventilatoru radīto plūsmas ātrumu (apkopojums Ziņojuma 7. pielikuma 3. tabulā), kas raksturo ziemas periodu. Līdz ar to Ziņojumā turpmākajā emisiju izkliedes novērtējumā laukumveida avotiem (ar barjerām norobežotie ventilācijas izvadi pie putnu mītnēm jeb “vēja ķērāji”) izmantots konstants ziemas periodam atbilstošais plūsmas ātrums, kas vienlaikus atbilst arī sliktākajai iespējamajai emisiju izkliedes situācijai.

- 6.9.2.4. Novērtējumā izmantotie piesārņojošo vielu emisijas faktori (turpmāk – EF) no dējējvistu turēšanas apkopotī Ziņojuma 3.4. tabulā. Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 182) nosaka, ja Eiropas Vides aģentūras vai Amerikas Savienoto Valstu Vides aizsardzības aģentūras emisiju faktoru datubāzē nav pieejams piesārņojošai darbībai raksturīgais EF, izmanto EF, kas iegūti no citas emisiju faktoru datubāzes (metodikas). Līdz ar to putnu audzēšanas laikā radītās emisijas aprēķinos izmantota LPTP atsauces dokumentā intensīvai mājputnu un cūku audzēšanai¹⁹ minētā metodika - Vācijas inženieru apvienības izstrādātā (2011. gada septembris) standarts “*Emissions and immissions from animal husbandries – Housing systems and emissions – Pigs, cattle, poultry, horses*” (turpmāk tekstā – VDI standarts) un Vācijas Nacionālās dzīvnieku audzēšanas novērtējuma sistēmas datu bāze (*National Assessment Framework for Animal Husbandry*) (turpmāk – Vācijas datu bāze).
- 6.9.2.5. Ņemot vērā, ka Ziņojumā vērtētā ventilācijas sistēmas plūsmas novirzīšanai paredzētā tehnoloģiskā risinājuma izmantošana ietekmju novērtējuma aspektā uzskatāma par inovatīvu emisijas samazināšanas tehnoloģiju reģionālā mērogā, t.i., tādu risinājumu, attiecībā uz kuru novērtēšanas paņēmieni un metožu izmantošana vēl nav aprobēta Latvijā, Birojs tālāk šajā atzinumā uz ietekmēm, kuras ir tieši saistītas ar līdz šim Latvijā nerealizētu tehnisku risinājumu izmantošanu (emisiju gaisā un smaku emisiju izkliedes plūsmas parametru maiņa), izvirza nosacījumus, kas paredz novērtējuma rezultātu kontroles īstenošanu un nepieciešamās rīcības neatbilstību novēršanai, ja tādas tiek konstatētas. Biroja ieskatā kontroles pasākumu veikšana Ierosinātajai jāparedz jau pirmajā pārbūves kārtā, proti, pēc novietņu Nr. 4 un Nr. 5 pārbūves un aprīkošanas ar plūsmas barjerām.
- 6.9.2.6. Lai pārliecinātos par Ziņojumā paredzētā risinājuma (plūsmas barjera) cieto daļiņu piesārņojuma samazināšanai pietiekamību, pēc pārbūves pirmās kārtas un novietņu Nr. 4 un Nr. 5 ekspluatācijas uzsākšanas darbības (novietņu piepildījuma) apjomā, kas nav mazāks par 70% no maksimāli novērtētā, vismaz vienu mēnesi veicami daļiņu PM₁₀ mērījumi uz Kompleksa teritorijas robežas dzīvojamās mājas “*Zemdegas*” virzienā. Vienlaicīgi nodrošināmi arī meteoroloģisko parametru (āra gaisa temperatūra, vēja virziens, vēja ātrums) mērījumi un ventilācijas sistēmas darbību raksturojošās informācijas (darbojošos iekārtu skaits, jauda) reģistrācija mērījumu periodā ar intervālu, kas sniedz iespēju veikt datu analīzi kopsakarībā ar daļiņu PM₁₀ un meteoroloģisko parametru mērījumiem (ieteicamais solis - 1 stunda).
- 6.9.2.7. Ja daļiņu PM₁₀ mērījumu rezultāti uzrāda, ka mērījuma perioda piesārņojuma līmenis, ko rada Paredzētā darbība, pārsniedz Noteikumos Nr. 1290 noteikto

¹⁹ https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/JRC107189_IRPP_Bref_2017_published.pdf

augšējo piesārņojuma noteikšanas sliekšni²⁰, Biroja ieskatā operatoram jānodrošina mērījumi vēl vismaz vienu kalendāro gadu. Mērījumu datu analīze veicama kopsakarībā ar meteoroloģisko parametru mērījumiem un ventilācijas sistēmas darbības informāciju. Savukārt, ja kalendārā gada rezultāti apliecina normatīvos noteikto robežlielumu pārsniegumu, veicami pasākumi emisiju samazināšanai.

6.9.2.8. Vienlaikus Birojs vērs Ierosinātājas uzmanību uz apsvērumiem, kas jāņem vērā, lai, realizējot Paredzētos darbību, tās ietekme faktiski nebūtu lielāka par Ziņojumā novērtēto:

6.9.2.8.1. Aprēķinos pieņemtā putnu novietņu ventilatoru darbības intensitāte, emisiju izplūdes temperatūra, kā arī diennakts un gada jaudas dinamika tiešā mērā ietekmē piesārņojuma izkliedes rezultātus. Atbilstoši Austrālijā 2013. gadā publicēta pētījuma plūsmu barjeras ietekmes novērtēšanai norādītajam²¹ faktiskā emisiju izkliede avotos ar slēgtām plūsmas barjerām, ar kādām paredzēts aprīkot arī Kompleksā būvējamās novietnes, būs atkarīga (galvenokārt īstermiņā un avotam tuvākajā zonā) no ēku savstarpējā novietojuma, vērsuma pret valdošo vēju virzienu, meteoroloģiskajiem apstākļiem un jo īpaši no atmosfēras stabilitātes. Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā nav pieļaujams būtiski sliktāks vides aizsardzības līmenis par to, kādu Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies sasniegt, un tas attiecas gan uz prognozētām piesārņojuma koncentrācijām emisiju avotā, gan vides kvalitāti teritorijās, kur vērtējama atbilstība Noteikumu Nr. 1290 prasībām. Ierosinātājam jāapzinās, ka gadījumā, ja atbilstoši faktiski uzstādīto iekārtu parametriem un novietojumam aktualizēto emisiju aprēķinam vai izkliedes rezultātu kontroles nolūkā veikto mērījumos noteiktās koncentrācijas emisiju avotos un/vai vērtējamajās teritorijās uzrādīs būtiski atšķirīgas vērtības no Ziņojumā vērtētajām, pastāv iespēja, ka piesārņojošās darbības atļaujā ir nosakāmi ierobežojumi Kompleksa darbības apjomam.

6.9.2.8.2. Ņemot vērā, ka summārās emisijas no putnu novietnēm veidojas daudzu ventilatoru darbības rezultātā²², Birojs vērs uzmanību, ka emisijas limitu kontroles (monitoringa) nolūkos nosakāmās vērtības Atļaujā definējamas veidā, kas ļauj identificēt un kontrolēt emisiju līmeņus gan katrā no ventilācijas izvadiem (piemēram, reprezentatīviem novietņu ventilācijas izvadiem, ņemot vērā to diametru, emisiju temperatūru un emisijas plūsmas ātrumu un ventilatora jaudu), gan arī norādot summāros no vienas mītnes emitēto vielu un plūsmu parametrus, kas tiek izmantoti emisiju izkliedes modelēšanā. Šādā risinājumā tiks nodrošināta iespēja katrā no mājputnu novietnēm (kopsakarā ar mājputnu vietu skaitu un novietnes faktisko aizpildījumu) ar mērījumiem pārlicināties, ka faktiskās emisijas atbilst prognozētajām.

6.9.2.8.3. Ņemot vērā, ka Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu, ar iegūtajiem vērtējuma rezultātiem

²⁰ Tiek noteikts kā diennakts un gada vidējais lielums cilvēka veselības aizsardzībai, attiecīgi PM₁₀ daļiņām tas atbilst 70% no robežlieluma vērtībām (skat. Noteikumu Nr. 1290 14. pielikumu).

²¹ *Control of Odour and Dust from Chicken Sheds. Evaluation of windbreak walls (M.Dunlop, G.Galvin), September 2013, 127 pages*; <http://era.daf.qld.gov.au/id/eprint/7799/1/13-001.pdf> (skatīts 29.01.2024).

²² Atbilstoši Ziņojuma 3.1. tabulas pozīcijai, kas atbilst iekārtu 100% noslodzei, maksimālais ventilatoru skaits novietnēs Nr. 1 un Nr. 4-16 būs 54 ventilatori novietnēs ar 125 000 putnu vietām vai 36 – novietnēs ar 83 000 putnu vietām, novietnē Nr. 2. – 46 ventilatori un novietnē Nr. 3 – 50 ventilatori.

demonstrējot, ka tāds ir iespējams, tai arī jāapzinās šāda novērtējuma (un apņemšanās) sekas, jo nevienā no Paredzētās darbības īstenošanas alternatīvajiem variantiem nav pieļaujamas būtiski sliktākas emitēto vielu koncentrācijas identificētajos emisiju avotos par Ziņojumā norādītajām. Līdz ar to Biroja ieskatā ir pamatoti noteikt, ka reprezentatīviem dējējvistu novietnes ventilācijas izvadiem (individuālie ventilatori) veicami atbilstoši²³ mērījumi, tai skaitā arī vidē, lai pārliecinātos par Ziņojumā izdarīto pieņēmumu atbilstību faktiskajai situācijai. Ja uz to norāda mērījumu rezultāti, sagatavojams jauns emisiju limita projekts, korigējot emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības (ja attiecināms), kas neatbilst Ziņojumā izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas). Nepieciešamības gadījumā piemērojami papildus emisiju mazinoši tehniski vai tehnoloģiski risinājumi vai samazināms putnu skaits novietnēs.

- 6.9.2.9. Emisiju daudzuma aprēķins no darbībām ar kūtsmēsliem un vērtējuma pieeja detalizēti aprakstīta Ziņojuma 3.2.2. nodaļā (krātuve) un 3.2.3. nodaļā (transportieri). Kūtsmēsļu uzglabāšanas (emisijas avots A218, amonjaka un smaku emisijas) risinājuma novērtējums veikts sliktākajai no paredzētajām situācijām, kas atbilst alternatīvai Nr. 2 ar vislielāko putnu skaitu un attiecīgi lielāko nepieciešamo kūtsmēsļu krātuves ietilpību – 8 600 m³ jeb 5 025 t, kas atbilst viena mēneša apjomam, un pamatnes laukumu – 2 000 m². Mēsļu transportieri nav identificēti kā amonjaka emisijas avots, jo mēsli no novietnes tiek izvākti bieži (reizi dienā), ir apžāvēti un pārkraušanas process ir īss (aptuveni 40 minūtes vienai novietnei). Pārkraušanas operācijām (emisijas avoti A136-A138 un A205-A217) ir aprēķinātas PM daļiņu frakciju un smaku emisijas. Secināms, ka amonjaka un putekļu (PM daļiņas un to frakcijas) emisiju devums no darbībām ar kūtsmēsliem kopējā Kompleksa emisiju kontekstā vērtējams kā nenozīmīgs.
- 6.9.2.10. Emisiju apjoms no barības pieņemšanas un sagatavošanas procesiem vērtēts Ziņojuma 3.2.4. nodaļā. Gatavā putnu barība satur augu eļļu, kas samazina putekļu rašanos no darbībām ar gatavo barību. Līdz ar to gatavās barības bunkuri novērtējumā nav ietverti kā emisijas avoti. Nozīmīgas putekļu emisijas ārpus jaunā lopbarības ceha (emisijas avoti A14 un A15) netiek prognozētas.
- 6.9.2.11. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta, izmantojot datorprogrammu ADMS 5.2, kas pielietojama rūpniecisko avotu izmešu gaisā izkliedes un smakas izplatības aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi un reljefu, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Lai novērtētu esošo piesārņojumu Kompleksa apkārtņē bez uzņēmuma piesārņojuma devuma, izmantota LVĢMC sagatavotā informācija par piesārņojuma fona koncentrācijām Kompleksa ietekmes zonā. Meteoroloģisko apstākļu raksturojumam izmantoti 2019., 2020. un 2021. gada Alūksnes meteoroloģisko novērojumu stacijas dati. Emisiju izkliedes modeļu ievaddati pievienoti Ziņojuma 8.3. pielikumā.
- 6.9.2.12. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta sešām dažādām situācijām (visām alternatīvām, ar un bez mēsļu krātuves un norobežojošo barjeru risinājumiem, paredzot barjeras pie visām vai tikai atsevišķām novietnēm, detalizēts modelēto situāciju apraksts un iegūtie rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.2.4. nodaļā). Izvērtējot izkliedes rezultātus secināts, ka divi no vērtētajiem

²³ Mērījumus veic akreditēta testēšanas institūcija, ievērojot normatīvo aktu, standartu un mērījumu uzdevumā noteiktās prasības, atbilstoši saskaņotajam mērījumu plānam, ja tāds tiek saskaņots.

risinājumiem alternatīvas Nr. 2 gadījumā bez papildu pasākumiem ietekmju mazināšanai neatbilst normatīvo aktu prasībām²⁴, līdz ar to Ziņojumā tālāk tiek apskatīts alternatīvas Nr. 2 risinājums ar barjeru izmantošanu pie visām novietnēm un mēsļu krātuves ekspluatāciju. Visi aprēķinu rezultāti un to atbilstības novērtējums normatīvo aktu prasībām pievienoti Ziņojuma 8.1. pielikumā. Ziņojumā vērtētas alternatīvas, kas atbilst situācijai pēc visu pārbūves (tai skaitā putnu vietu skaita samazināšanas un ventilācijas sistēmas pārkārtošanas novietnē Nr. 1) un būvniecības kārtu pabeigšanas.

6.9.2.13. Atbilstoši Ziņojumam (3.10. tabula “*Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti un to novērtējums*”) konstatējams, ka ārpus Kompleksa teritorijas summārā piesārņojuma koncentrācija Paredzētās darbības gadījumā nevienai no gaisu piesārņojošajām vielām un nevienā no vērtētajām alternatīvām nepārsniedz ar robežlielumiem vai mērķlielumiem noteiktās vērtības²⁵. Augstākā summārā piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu paredzama cieto daļiņu emisijām²⁶, tomēr jāņem vērā, ka Paredzētās darbības daļa šajā summā ir mazāka par 60%. Savukārt lielākais pieaugums salīdzinājumā ar esošo darbību prognozēts amonjaka emisijām²⁷, kas skaidrojams ar apstākli, ka esošās situācijas vērtējumā netiek vērtēta mēsļu krātuves ietekme, jo visi saražotie kūtsmēsli tūlīt pēc izvākšanas tiek izvesti no Kompleksa teritorijas.

6.9.2.14. Izvērtējot Ziņojumā pievienotā emisiju ietekmes vērtējuma rezultātus (aprēķinus un izkliedes kartes) konstatējams, ka Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā radītā ietekme varētu sasniegt nepieļaujamu līmeni, vienlaikus konstatējot, ka ietekmes zona ārpus Kompleksa teritorijas paplašināsies gan D-DA (kūtsmēsļu krātuve, jaunās un rekonstruētās putnu novietnes), gan Z-ZR (rekonstruētās putnu novietnes Nr. 4 un Nr. 5) virzienā.

6.9.2.15. Ziņojuma 3.3. nodaļā vērtētas arī siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas. mājlopu un mājputnu turēšanas procesā veidojas metāna emisijas no dzīvnieku zarnu fermentācijas procesiem un metāna, un slāpekļa (I) oksīda emisijas no kūtsmēsļu apsaimniekošanas. No sagatavotā novērtējuma (rezultāti Ziņojuma 3.11. tabulā) secināms, ka esošā darbība rada 0,004 %, bet Paredzētā darbība radīs 0,005 % (alternatīva Nr. 1) vai 0,017 % (alternatīva Nr. 2), vai 0,014 % (alternatīva Nr. 3) no kopējām CO₂ emisijām lauksaimniecības sektorā. Šāds prognozētais izmaiņu līmenis nav vērtējams kā nozīmīgs.

6.9.2.16. **Birojs konstatē, ka, ņemot vērā līdz šim neaprobētu risinājumu izmantošanu Kompleksa radīto ietekmju mazināšanai, ir pamatoti ar šo Biroja atzinumu nostiprināt Paredzētās darbības maksimālos emisiju līmeņus, kādus Ierosinātāja apņēmusies nodrošināt. Birojs atzīst par**

²⁴ Nav īstenojami 2. novietojuma un apjoma alternatīvas risinājumi ne ar, ne bez mēsļu krātuves un barjerām tikai pie jaunajām novietnēm

²⁵ Noteiktas Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” un vērtētajās vadlīnijās “*Horizontal guidance: environmental permitting, Risk assessments for special activities: environmental permits, Air emission risk assessment for your permit, Environmental Agency, 02.08.20016*” – vielām, kurām Noteikumi Nr. 1290 nenoteic gaisa kvalitātes normatīvu.

²⁶ Daļiņu PM₁₀ diennakts koncentrācijas 90,41. procentile alternatīvas Nr. 2 gadījumā vidēji sastāda 86% no normatīva (Kompleksa ietekme bez fona rada 23,9 μg/m³ jeb 47,8% no robežlieluma), bet alternatīvas Nr. 3 gadījumā – 74% (attiecīgi Kompleksa ietekme – 17,9 μg/m³ jeb 35,8%)

²⁷ Diennakts NH₃ koncentrācijas pieaugums (noteikts aiz Kompleksa robežas pie projektējamās mēsļu krātuves) līdz aptuveni 387 μg/m³ prognozēts alternatīvas Nr. 2 un Nr. 3 gadījumā un tas veido 13,7% no robežlieluma vērtības. Attiecīgi esošās darbībai noteiktā maksimālā koncentrācija ir 68,5 μg/m³ jeb 5,6 reizes zemāka (noteikta aiz Kompleksa teritorijas ZR robežas).

nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:

- a) Ievērojot to, ka Ziņojuma aprēķinos pieņemtā māļputnu novietņu ventilatoru darbības noslodze (līdz ar to arī emisijas plūsmas ātrums no ventilatoru izvadiem un rezultējoši arī no plūsmas barjeras veidotās laukuma virsmas) tiešā mērā ietekmē piesārņojuma izkliedi, Paredzētās darbības akceptēšanas un īstenošanas gadījumā Ierosinātajai jānodrošina ventilācijas iekārtu un ar to darbību saistīto tehnisko risinājumu (plūsmas barjeru) fizikālo parametru atbilstība Ziņojumā izmantotajām vērtībām (Ziņojuma 7. pielikums un 8. pielikuma attiecīgajai alternatīvai atbilstošie modelēšanas ievaddati), vai arī izmaiņu gadījumā - jāīsteno risinājumi, kas nodrošina līdzvērtīgu vai labāku vides aizsardzības līmeni kā Ziņojumā novērtētais.
- b) Paredzēts darbības emisiju limiti, tai skaitā – vadoties no piemērojamo normatīvo aktu un *Māļputnu audzēšanas LPTP* nosacījumiem, precizējami un nosakāmi Atļaujā, pamatojoties uz Ierosinātajās sagatavotu aktualizētu gaisu piesārņojošo vielu emisiju limita projektu atbilstoši faktiski uzstādīto ventilācijas iekārtu un citiem emisijas avotu parametriem, tai skaitā ņemot vērā arī pārējo teritorijā esošo ēku un būvju novietojumu un faktiskos izmērus, kā arī projekta laikā spēkā esošos gaisa kvalitātes normatīvus. Nav pieļaujamas par Ziņojuma 8.5. pielikuma tabulās “*No emisijas avotiem gaisā emitētās vielas*” noteiktajām būtiski sliktāki emisiju parametri avotu izplūdē.
- c) Katra ietekmes novērtējuma mērķiem definētā emisijas avota (tai skaitā reprezentatīvs individuālais ventilācijas izvads katrai no putnu novietnēm) limitu ievērošanas kontrole nodrošināma veicot arī mērījumus (kur attiecināms un tehniski iespējams). Mērījumu regularitāte un veikšanas nosacījumi precizējami Atļaujā.
- d) Lai pārlicinātos par Ziņojumā paredzēto risinājumu gaisa piesārņojuma samazināšanai pietiekamību, pēc pārbūves pirmās kārtas un novietņu Nr. 4 un Nr. 5 ekspluatācijas uzsākšanas darbības (novietņu piepildījuma) apjomā, kas nav mazāks par 70% no maksimāli novērtētā, vismaz 30 dienas veicami daļiņu PM₁₀ mērījumi uz teritorijas robežas dzīvojamās apbūves virzienā. Emisijas kontroles mērījumi veicami vienlaicīgi nodrošinot arī meteoroloģisko parametru (āra gaisa temperatūra, vēja virziens, vēja ātrums) mērījumus.
- e) Ja saskaņā ar daļiņu PM₁₀ mērījumu rezultātiem tiek konstatēts, ka mērījuma perioda piesārņojuma līmenis, ko rada Paredzētā darbība, pārsniedz Noteikumos Nr. 1290 noteikto augšējo piesārņojuma noteikšanas sliekšni, operatoram jānodrošina pastāvīgs gaisa kvalitātes monitorings vismaz vienu kalendāro gadu. Ja kalendārā gada rezultāti apliecina normatīvos noteikto robežlielumu pārsniegumu, veicami pasākumi emisiju samazināšanai. Šādā gadījumā Atļaujā var tikt noteikti ierobežojumi arī Kompleksa darbības apjomam.

6.9.3. Smaku emisija un tās izplatība:

- 6.9.3.1. Vērtējot Ziņojumā ietvertu smaku novērtējumu, Biroja secinājumi lielā mērā sasauca ar secinājumiem, kas jau izdarīti kontekstā ar Paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti. Tādēļ Birojs atkārtoti nevērtē informāciju, kas saistīta ar emisiju avotiem un izmaiņām Kompleksa darbībā.

- 6.9.3.2. Dominējošie smaku emisiju avoti Kompleksā būs ventilācijas izvadi no putnu novietnēm, kā arī kūtsmēslu uzglabāšana un pārkraušana. Atbilstoši *Mājputnu audzēšanas LPTP* un VDI standartā norādītajam, smaku emisijas ir maz atkarīgas no mītņu tipa un putnu veida, bet atkarīgas galvenokārt no barības veida un barošanas režīma, tāpēc EF var ievērojami atšķirties kā valstu, tā saimniecību ietvaros. Ziņojumam ir pievienoti smaku mērījumu no esošajām putnu mītnēm rezultāti, bet nav veikts rezultātu salīdzinājums ar VDI standartā noteiktajiem, kas izmantoti smaku ietekmes prognozēšanai un aprēķinam no dējējvistu novietnēm. VDI standartā norādīto EF izmantošana novērtējuma vajadzībām atbilst piesardzības principam (tiek vērtēts sliktākais iespējamais variants). Atbilstoši Ziņojuma 1.4.2. nodaļā norādītajam, putnu mēslu testi veikti 2021. gadā un konstatēts, ka vidēji uz vienu dzīvnieka vietu izvadītā slāpekļa daudzums (0,34 kg/dzīvnieka vieta gadā) ir nedaudz mazāks nekā LPTP noteiktais līmenis (0,4 – 0,8 kg/dzīvnieka vieta gadā). Birojs norāda, ka šādi testi veicami reizi gadā, kā to nosaka LPTP prasības un apņēmusies arī Ierosinātāja (Ziņojuma 5.1. tabula). VDI standarta EF izmantots arī aprēķinot smaku emisijas no kūtsmēslu uzglabāšanas, bet smaku aprēķins no kūtsmēslu pārkraušanas (transportieriem) esošajai situācijai un Paredzētajai darbībai veikts, pamatojoties uz Kompleksā veiktajiem smaku koncentrācijas mērījumiem (testēšanas pārskati pievienoti Ziņojuma 4.5. pielikumā), jo VDI standartā tādi nav noteikti. Aprēķinā izmantota augstākā mērījumos noteiktā smaku koncentrācija.
- 6.9.3.3. Izmantojot šī atzinuma 6.9.2.11. punktā norādīto emisiju izkliedes modelēšanas datorprogrammu, Ziņojumā veikta esošās un Paredzētās darbības alternatīvu novērtēšana un smaku izplatības areāla noteikšana. Atbilstoši smakas izkliedes aprēķinu rezultātiem Ziņojumā secināts, ka teritorijās, kur saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumu Nr. 724 *“Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 724) 8. punkta nosacījumiem nodrošināma atbilstība smakas mērķlielumam ($5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$, ko nedrīkst pārsniegt vairāk par 168 stundām gadā), šie nosacījumi tiek ievēroti (Ziņojuma 3.10. tabula un kartes Ziņojuma 8.4.4. pielikumā).
- 6.9.3.4. Konstatējams, ka, līdzīgi kā esošajā situācijā, arī pēc ražošanas apjomu palielināšanas augstākās smaku koncentrācijas saglabāsies viensētās *“Ziedi 1”*, *“Ziedi 2”* un *“Zemdegas”*. Jūtīgo receptoru smaku novērtējuma tabulas nav ietvertas Ziņojumā, smaku ietekmes novērtējuma izkliedes kartes ar tajās attēlotajām dzīvojamo māju teritorijām pievienotas Ziņojuma 3.6. - 3.8. attēlos un Ziņojuma 8.4.4. pielikumā.
- 6.9.3.5. Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā tiks radīta jauna smaku emisiju zona – mēslu krātuve esošā barības sagatavošanas ceha vietā, kā arī jaunbūvējamās putnu novietnes Nr. 9 – Nr. 16 Darbības vietas DA daļā, taču kopumā tiek prognozēts smakas augstākās koncentrācijas samazinājums jutīgajos receptoros²⁸, ko, atbilstoši Ziņojumam, nodrošinās ventilācijas sistēmas maiņa novietnē Nr. 1 un izplūdes ventilatoru radītās plūsmas barjeras novietņu galos. Tomēr kopumā vidē no putnu novietnēm un mēslu krātuves²⁹

²⁸ Atbilstoši Ziņojumam, 2. un 3. apjoma un novietojuma alternatīvas gadījumā prognozētā smaku koncentrācija ir par 10-20 % zemāka salīdzinājumā ar esošo situāciju.

²⁹ Alternatīvai Nr. 2 un Nr. 3 smaku izkliede modelēta pieņemot, ka tiek izbūvēta atklāta tipa mēslu krātuve, kas atbilst sliktākajai smaku izplatības situācijai

tiks emitēts lielāks smaku daudzums³⁰, kā arī vidēji par 250 m paplašināsies smaku izplatības zona, kurā koncentrācija ir lielāka par 1 ou_E/m³. Šāda koncentrācija noteikta kā smaku uztveres sliekšnis³¹, bet mērķlielums, kuru nedrīkst pārsniegt, ir būtiski augstāks - attiecīgi 5 ou_E/m³.

- 6.9.3.6. Ziņojuma 1.1.6. nodaļā apkopota informācija par Dienestā saņemtajām sūdzībām³² saistībā ar Ierosinātājas darbības radītajiem smaku traucējumiem. Ziņojumā norādīts, ka tikai neliels sūdzību skaits (aptuveni 12% no visām 2019.–2021. gadā saņemtajām sūdzībām) atzīts par pamatotām sūdzībām. Šāda situācija skaidrojama ar apstākli, ka kūtsmēsliem un lopkopības radītajām smakām ir salīdzinoši augsts hedoniskais³³ tonis, tās pieder traucējošo smaku grupai, kuru uztveres sliekšnis var būt augstāks par smakas uztveres sliekšni un nesasniedz normatīvi noteikto mērķlielumu.
- 6.9.3.7. Tāpat – līdzvērtīgi kā ietekmes uz gaisa kvalitāti kontekstā, Birojs vērs Ierosinātājas un Dienesta uzmanību uz aspektiem, kas ietekmē smaku novērtējumu (tā rezultātu) un liek ar piesardzību attiekties pret Atļaujā ietveramiem nosacījumiem. Minēto aspektu vidū ir gan Ierosinātājas izdarītie pieņēmumi par atsevišķiem no emisiju veidiem, gan vērtētie nosacījumi putnu novietņu ventilācijas parametriem, kas ietekmē arī smaku izkliedi. Tādēļ, ja mainīsies (vai tie būs jāmaina saskaņā ar daļiņu PM₁₀ monitoringa pasākumiem, kā tas norādīts šī atzinuma iepriekšējā nodaļā) šie parametri un vērtības, arī Paredzētās darbības ietekme varētu būt atšķirīga no Ziņojumā novērtētās. Birojs norāda, ka Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (tai skaitā smaku emisiju līmeņus konkrētos emisijas avotos un attiecīgi arī jutīgajās teritorijās), demonstrējot, ka tāds ir iespējams. Līdz ar to Ierosinātājai ir arī jāapzinās, ka nevienā no Paredzētās darbības īstenošanas alternatīvām nav pieļaujamas būtiski sliktākas smaku koncentrācijas identificētajos smaku avotos par Ziņojumā norādītajām. Precīzi nosacījumi atbilstības novērtējumam, ievērojot Noteikumu Nr. 724 prasības, nosakāmi Atļaujā. Papildus tam Biroja ieskatā ir pamatoti noteikt, ka reprezentatīviem putnu novietnes ventilācijas izvadiem un kūtsmēsļu uzglabāšanas un pārkraušanas vietai, pēc Paredzētās darbības uzsākšanas veicami mērījumi³⁴, lai pārlicinātos par Ziņojumā izdarīto pieņēmumu atbilstību faktiskajai situācijai. Ja uz to norāda mērījumu rezultāti, sagatavojams jauns smaku emisijas limita projekts, korigējot atšķirīgos EF, emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības, kas neatbilst Ziņojumā

³⁰ Alternatīvu salīdzinājums pievienots Ziņojuma 3.5. tabulā

³¹ Atbilstoši Noteikumu Nr. 724 definīcijai “*smakas uztveres sliekšnis – tāda smakojošas vielas koncentrācija, ja vismaz puse smakas vērtētāju grupas dalībnieku (saskaņā ar šo noteikumu 5. punktā minētās bāzes (references) metodes nosacījumiem) apstiprina smakas esību*”

³² Sūdzības saņemtas galvenokārt no māju “*Zemdegas*”, “*Ziedi 1*” un “*Ziedi 2*” iedzīvotājiem. Atbilstoši Ziņojuma 3.7. attēlam konstatējams, ka mājas atrodas zonā, kurā esošajai situācijai noteiktā smaku izkliedes koncentrācija ir robežās no 2 – 3 ou_E/m³

³³ Smakas patīkamību vai nepatīkamību raksturo hedoniskais tonis, kas ir viens no psihofizikāliem ožas uztveres raksturlielumiem. Smakas patīkamības vai nepatīkamības mērījumiem tiek izmantota novērtējuma skala no -4 (ļoti nepatīkama smaka) līdz +4 (ļoti patīkama smaka).

³⁴ Biroja ieskatā, novietņu Nr. 4 un Nr 5 kontrolmērījumos konstatējot būtiskas atšķirības noteiktajos un Ziņojumā aprēķina nolūkos izmantotajos emisiju parametros, Atļaujā būtu nosakāms, ka vismaz pirmajā darbības gadā arī attiecībā uz smaku kontroli veicama mērījumu sērija atbilstoši *Mājputnu audzēšanas LPTP 4.9.2. punktā norādītajā biežumā (“Paraugus ņem vismaz sešās dienās, kas sadalītas viena gada laikā. Paraugošanas dienas ir sadalītas šādi: attiecībā uz dzīvnieku kategorijām, kuru emisijas ir stabilas (piemēram, dējējvistas), katrā divu mēnešu periodā pēc nejaušības principa tiek izvēlētas paraugošanas dienas. Dienas vidējo rādītāju aprēķina kā visu paraugošanas dienu vidējo”)* un atkarībā no iegūtajiem rezultātiem lemjams par turpmāko putekļu, amonjaka un smaku kontroles biežumu.

izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas). Šāda nepieciešamība cita starpā saistīta arī ar to, ka *Mājputnu audzēšanas LPTP* atzīst, ka mājputnu intensīvas audzēšanas gadījumā emisijām vērojamas sezonālas svārstības, ko nosaka klimatiskie apstākļi, faktiski izmantotās barības veids un barības režīms.

6.9.3.8. **Ievērojot visu šajā Biroja atzinumā iepriekš minēto, kā arī vērtējumu un secinājumus, kas ietverti Ziņojumā, Birojs uzskata par nepieciešamu ar šo atzinumu nostiprināt vai izvirzīt papildus nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) **Paredzētajai darbībai aktuālie pieļaujamās ietekmes apjomi un smaku emisiju limiti, tai skaitā – vadoties no piemērojamo normatīvo aktu un *Mājputnu audzēšanas LPTP* nosacījumiem, nosakāmi Atļaujā, Ierosinātajai sagatavojot aktualizētu gaisu piesārņojošo vielu emisiju limita projektu atbilstoši faktiski uzstādīto ventilācijas iekārtu un citiem emisijas avotu parametriem, tai skaitā ņemot vērā arī pārējo teritorijā esošo ēku un būvju novietojumu un faktiskos izmērus. Nav pieļaujamas par Ziņojuma Nav pieļaujamas par Ziņojuma 8.5. pielikuma tabulās “*No emisijas avotiem gaisā emitētās vielas*” noteiktajām būtiski sliktāki smaku emisiju parametri definēto smaku emisijas avotu izplūdē.**
- b) **Ietekmes novērtējuma mērķiem definēto smaku emisijas avotu limitu ievērošanas kontrole pēc novietņu Nr. 4 un Nr. 5 ekspluatācijas uzsākšanas apjomā, kas nav mazāks par 70 % no Ziņojumā maksimāli novērtētā, nodrošināma veicot arī mērījumus (kur attiecināms un tehniski iespējams).**
- c) **Ja saskaņā ar mērījumu rezultātiem tiek konstatēti lielāki smaku emisiju apjomi nekā Ziņojumā prognozētie un Atļaujā precizētie, sagatavojams jauns smaku emisijas limita projekts, koriģējot atšķirīgos emisiju faktoros, emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības, kas neatbilst Ziņojumā izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas), un Atļaujā nosakāmi precizēti nosacījumi Kompleksa darbības īstenošanai.**
- d) **Pamatotu sūdzību saņemšanas gadījumā normatīvajos aktos par piesārņojošas darbības izraisītu smaku noteikšanu un izplatības ierobežošanu noteiktajos gadījumos veicami smaku mērījumi, un atkarībā no smaku mērījumu rezultātiem lemjams par papildu pasākumiem, tai skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu precizēšanu un ierobežojumu nepieciešamību.**

6.9.4. **Troksnis un tā izplatība:**

6.9.4.1. Saistībā ar esošo un Paredzēto darbību identificēti sekojoši trokšņa avoti: putnu novietņu ventilācijas izvadi; barības bunkuru (silosu) uzpilde; citas ārpus ēkām esošas iekārtas (olu un mēslu transportieri); traktortehnikas un kravas transporta (gan iekšējā, gan ārējā) radītais troksnis. Ar Kompleksa darbību ir saistīts arī izejvielu, produkcijas un atkritumu transportēšanas laikā radītais troksnis (informācija par visu alternatīvu risinājumiem atbilstošajām izmaiņām apkopota Ziņojuma 3.13. tabulā), bet dominējošais autotransporta radītā trokšņa avots ir tuvumā esošais valsts vietējais autoceļš V383 *Lucka – Alūksne*. No Ziņojumā ietvertās informācijas secināms, ka līdz ar Paredzētās darbības realizāciju un plānoto uzņēmuma attīstību, uzņēmuma kravu apgrozījums pa

autoceļu V383 varētu pieaugt aptuveni četras reizes (maksimumu – 10 061 transporta vienības gadā - sasniedzot 2. apjoma un novietojuma alternatīvas realizācijas gadījumā). Trokšņa avotu raksturojums pievienots Ziņojuma 3.4.1. nodaļā, esošo un plānoto trokšņa avotu darbības laiks un radītais skaņas jaudas līmenis apkopots Ziņojuma 3.15. tabulā.

- 6.9.4.2. Novērtējumā konstatēts, ka jau esošajā situācijā Kompleksam tuvāko dzīvojamo māju teritorijās satiksmes vides trokšņa līmenis ir augsts³⁵, bet nepārsniedz Noteikumos Nr. 16 noteiktos robežlielumus³⁶. Savukārt augstākais esošais rūpnieciskā (Kompleksa ventilācijas un citas ražošanas iekārtas) trokšņa līmenis visos diennakts periodos³⁷, tiek sasniegts pie mājām “Ziedi 1”, “Ziedi 2” (abās tiek sasniegts robežlielums dienas periodam) un “Zemdegas” (tiek sasniegta robežvērtība nakts periodā) (Ziņojuma 3.19. tabula).
- 6.9.4.3. Ņemot vērā Noteikumos Nr. 16 veiktos grozījumus (spēkā no 2023. gada 3. novembra), satiksmes un rūpniecisko objektu radītajam troksnim tiek piemēroti atšķirīgi vides trokšņa robežlielumi. Informācija par Paredzētajai darbībai piemērotajiem trokšņa robežlielumiem apkopota IVN ziņojuma 4.2. nodaļā. Izstrādātāja Ziņojuma 3.4.2. nodaļā norādījusi: “*Attiecībā uz kopējo (summāro) trokšņa līmeni, ko rada rūpnieciskie objekti un satiksme, trokšņa novērtējuma ietvaros tika veikti indikatīvi aprēķini, lai noteiktu kāda būtu kopēja ietekme, ja tiktu sasniegtas abu parametru robežvērtības. Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem šādā situācijā kopējais trokšņa līmeņa pieaugums būtu mazāks par 0,5 dB (A), kas raksturojamas kā nebūtiskas izmaiņas. Ņemot vērā, ka saskaņā ar aprēķinu rezultātiem ne esošais trokšņa līmenis, ne SIA “Alūksnes putnu ferma” radītais nepārsniedz Noteikumos Nr. 16 noteiktos vides trokšņa robežlielumus, šī novērtējuma ietvaros netiek vērtēts kopējais satiksmes un rūpniecisko objektu radītais trokšņa līmenis, taču kopējais trokšņa līmenis tiek attēlots trokšņa izkliedes kartēs*”³⁸.
- 6.9.4.4. Informācija par augstāko aprēķināto Paredzētās darbības radīto satiksmes un rūpniecisko avotu trokšņa līmeni katrai no alternatīvām tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās apkopota attiecīgi Ziņojuma 3.20 un 3.21. tabulās³⁹. Ņemot vērā Ziņojumā vērtētos jaunbūvējamo putnu novietņu izvietojuma risinājumus, kuri abos gadījumos paredz novietnes izvietot pēc iespējas tālāk no mājām “Ziedi 1”, “Ziedi 2” un “Vārdavi”, kā arī paredzēto ventilatoru izvietojumu novietņu gala sienā vēršot tos prom no dzīvojamām mājām, konstatējams, ka Paredzētā darbība neradīs Noteikumos Nr. 16 noteikto robežlielumu pārsniegumus.
- 6.9.4.5. No trokšņa vērtējuma secināms, ka vietās, kurās ir konstatēts jau esošs augsts trokšņa līmenis, to galvenokārt rada transporta kustība pa autoceļu V383.

³⁵ Vērtējuma rezultāti esošajai situācijai apkopoti Ziņojuma 3.18. tabulā. Augstākie satiksmes trokšņa rādītāji noteikti pie mājām “Ziedi 1”, “Ziedi 2” un “Vārdavi”. Kompleksa darbību nodrošinošā transporta devums kopējā rādītājā nepārsniedz 1 dB(A) un summā nepārsniedz 63 dB(A) pie mājām “Ziedi 1” un “Ziedi 2”, attiecīgi 50 dB(A) pie mājām “Vārdavi”.

³⁶ Atbilstoši Noteikumu Nr.16 2. pielikuma 2. tabulai, satiksmes vides trokšņa robežlielums dienas periodam noteikts 65 dB(A), vakara periodam – 60 dB(A) un nakts periodam 55 dB(A).

³⁷ Paredzētā darbība plānota dienas, vakara un nakts periodos, kad individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijās trokšņa A-izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis ($L_{\text{diēna}}$, L_{vakars} un L_{nakts}) atbilstoši Noteikumu Nr.16 1. pielikuma 1. tabulas 1.1. punktam, nedrīkst pārsniegt attiecīgi 55 dB(A), 50 dB(A) un 45 dB(A).

³⁸ Trokšņa izkliedes kartes katrai no vērtētajām alternatīvām un katram diennakts periodam pievienotas Ziņojuma 9. pielikumā.

³⁹ 3.21. tabulai Ziņojumā norādīts kļūdainais numurs, tabula “Aprēķinātais augstākais SIA “Alūksnes putnu ferma” darbības (rūpniecisko objektu) radītais trokšņa līmenis” skatāma Ziņojuma 117. lpp.

Izstrādātājas rekomendācijas ietekmes uz dzīvojamās apbūves teritorijām “Ziedi 1” un “Ziedi 2” mazināšanai apkopotas Ziņojuma 3.4.4. nodaļā. Lai samazinātu troksni, ko rada transporta iebraukšana un izbraukšana no Kompleksa teritorijas, tiek rekomendēts to organizēt pēc iespējas izmantojot vārtus, kuri neatrodas tieši pretī dzīvojamās apbūves teritorijām “Ziedi 1” un “Ziedi 2”, bet izmantot vārtus A2, E1, E2. Vārtu izvietojums parādīts, piemēram, Ziņojuma 1.8. attēlā, apraksts pievienots Ziņojuma 1.1.2. nodaļā, bet ieteicamie transporta plūsmas risinājumi, kuri izmantoti modelējot Paredzētās darbības radītā trokšņa izkliedi, – Ziņojuma 3.13. tabulā. Kā otrs risinājums var tikt izmantots ātruma ierobežojums uz autoceļa V383 aptuveni 800 m garā posmā gar Kompleksa robežu. Taču iespēja noteikt ātruma ierobežojumus nav atkarīga un to nevar nodrošināt Ierosinātāja. Savukārt Kompleksa radīto rūpniecisko troksni iespējams samazināt izvēloties ventilatorus ar pēc iespējas zemu trokšņa emisijas līmeni, kā arī ievērojot klimatiskajām un putnu labturības prasībām atbilstošu to darbības režīmu.

6.9.4.6. Ierosinātāja Ziņojumā ir novērtējusi, ka Paredzētās darbības realizācija tehniski ir iespējama veidā, kas arī summāri ar citiem trokšņa avotiem nepalielinās vides trokšņa līmeņus to dzīvojamo māju teritorijās, kurās trokšņa radītāji jau šobrīd ir augsti, bet robežlielumi netiek pārsniegti. Tomēr šādu vides sniegumu (atbilstoši Ziņojumam) iespējams nodrošināt tikai ar pasākumiem, kas paredzēti trokšņa ietekmes mazināšanai (nosacījumi maksimāli pieļaujamai ventilatoru skaņas jaudai, satiksmes intensitāte, transporta loģistikas risinājumu ievērošana uzņēmuma teritorijā, iekārtu darbība nakts un vakara stundās).

6.9.4.7. **Ievērojot iepriekš minēto, Birojs uzskata par nepieciešamu noteikt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama, vai nav pieļaujama:**

a) **Esošo un jauno trokšņa avotu modelēšanas parametri, kas novērtējuma nolūkiem Ziņojumā izmantoti maksimālās attiecīgo trokšņa avotu radītās ietekmes prognozē un atbilst ievaddatu vērtībām Ziņojuma 9. pielikumā, ir Paredzētās darbības īstenošanas nosacījumi. Ar Kompleksa darbību saistītā transporta kustība realizējama dienas periodā, ievērojot Ziņojumā definēto iebrauktuvju lietojumu.**

b) **Ja faktiskais būvprojekta apstiprinātais būvju, piebraucamo ceļu un vārtu novietojums, uzstādīto un pārbūves procesā nomainīto ventilācijas iekārtu, barības sagatavošanas iecirkņa, olu un mēslu transportieru trokšņa parametri ir būtiski atšķirīgi no Ziņojuma 3.15. tabulā norādītajiem, Ierosinātājam ir jāsaņem aktuālizētu trokšņa novērtējuma projektu Atļaujas grozījumu veikšanai.**

c) **Aktualizētajā trokšņa novērtējumā konstatējot būtiskas izmaiņas salīdzinājumā ar Ziņojumā veiktā novērtējuma rezultātiem, Ierosinātājam jāorganizē sabiedriskā apspriešana Noteikumos Nr. 1082 paredzētajā kārtībā..**

6.9.5. **Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība:**

6.9.5.1. Paredzētā darbība ir piesārņojoša rakstura darbība, kas saistīta ar kūtsmēsļu rašanos, kā arī ražošanas un lietus notekūdeņu, kuriem nepieciešama attīrīšana, veidošanos. Tādējādi viens no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspektiem, kas ir iespējams gan esošās, gan Paredzētās darbības kontekstā, ir ūdeņu (virszemes, pazemes, gruntsūdeņu) un grunts piesārņojums minēto darbību rezultātā. Kā būtiskākais potenciālā grunts un gruntsūdeņu piesārņojuma avots uzskatāmas

darbības ar kūtsmēsliem (pārkraušana pie novietnēm) un to uzglabāšana Kompleksa teritorijā.

- 6.9.5.2. Uzņēmums paredzējis uz līguma pamata visus saražotos kūtsmēslus tāpat kā līdz šim nodot tālākai izmantošanai un apsaimniekošanai citiem komersantiem. Līdz ar to mēslu uzglabāšanai būs nepieciešams izbūvēt vienu mēslu krātuvi, kurā būtu iespējams uzglabāt ne mazāk kā vienā mēnesī saražotu kūtsmēslu apjomu (skat. arī šī atzinuma 6.9.1.17. punktu un nosacījumus mēslu krātuves būvniecībai). Ziņojuma 1.4.5. nodaļā novērtēts, ka, realizējot Paredzēto darbību, putnu mēsli veidosies ne vairāk kā 60 300 tonnas gadā jeb 5 025 tonnas mēnesī (atbilst alternatīvai Nr. 2 un maksimālajam vērtētajam dējējvistu daudzumam Kompleksā).
- 6.9.5.3. Ražošanas un sadzīves notekūdeņi tiek savākti un attīrīti lokālajā NAI, kas sastāv no bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām BIO-100 un biodiķa. Kompleksa teritorijā nav izbūvēta centralizēta kanalizācijas sistēma lietus notekūdeņu savākšanai, tā ir izbūvēta nelielā teritorijā pie novietnes Nr. 3. Lietus notekūdeņi no novietnes Nr. 3 tiek novadīti uz esošo kanalizācijas sistēmu un attīrīti NAI. Pie pārējām novietnēm ir izbūvēta lietus notekūdeņu savākšanas sistēma, no kuras lietus notekūdeņi pašteces ceļā nonāk biodiķī. Atbilstoši Ziņojuma 1.14. nodaļā norādītajam, paredzēts izbūvēt lietus ūdeņu attīrīšanas iekārtas ar naftas produktu atdalīšanas un smilšu uztveršanas funkciju. Ziņojumā nav norādīts paredzētais laika periods un tā sasaiste ar putnu novietņu un jaunu piebraucamo ceļu izbūves grafiku. Tiros lietus ūdeņus no ēku jumtiem arī turpmāk paredzēts novadīt uz teritorijā esošajiem diķiem.
- 6.9.5.4. Saskaņā ar Ziņojuma 1.9. attēlā pievienoto ūdens patēriņa un novadīšanas bilanci⁴⁰, atkarībā no realizējamās apjoma alternatīvas pieaugs ne tikai putnu dzirdināšanai, bet arī telpu un iekārtu mazgāšanai nepieciešamais ūdens daudzums, līdz ar to arī uz bioloģiskajām NAI novadāmais notekūdeņu daudzums. Ņemot vērā, ka esošo NAI jauda būs nepietiekoša alternatīvas Nr. 2 un Nr. 3 īstenošanai, paredzēta (Ziņojuma 1.13. nodaļa) NAI kapacitātes palielināšana⁴¹ un notekūdeņu uzkrāšanas rezervuāra izbūve (uzstādīšanu), kas ļautu padarīt notekūdeņu plūsmu vienmērīgu, kā arī apturēt padevi uz NAI avāriju vai neparedzēta piesārņojuma gadījumos. Ierosinātāja paredzējusi turpināt notekūdeņu kvalitātes monitoringu esošajā apjomā (Ziņojuma 5.1. tabula). Ņemot vērā, ka būtiski pieaugs arī biodiķī novadāmo attīrīto komunālo un lietus ūdeņu apjoms, Biroja ieskatā, sagatavojot grozījumus Atļaujā vērtējama nepieciešamība periodiski veikt diķa tīrīšanu (nosēdumu izvākšanu).
- 6.9.5.5. Vērtējot 2017. un 2023. gadā veiktos grunts un gruntsūdens kvalitātes izpētes rezultātus (Ziņojuma 2.6. nodaļa un 4.3. un 4.8. pielikumi) konstatējams, ka visā Paredzētās darbības teritorijā ir pārsniegta atbilstoši Noteikumu Nr. 804 kritērijiem noteiktā mērķlieluma A⁴² vērtība augsnē (apvienoto paraugu ņemšanas intervāls ir līdz 25 cm, paraugošanas punkti katrā no pieciem laukumiem parādīti Ziņojuma 4.8. pielikuma 3.1. attēlā) naftas produktu

⁴⁰ Telpu un iekārtu mazgāšanai nepieciešamais ūdens daudzums Ziņojuma 1.15. tabulā "Plānotais ūdens patēriņš" norādīts mazāks, līdz ar to Birojs ņem vērā 1.9. attēlā norādītās vērtības.

⁴¹ Kapacitātes palielināšana nebūtu vajadzīga, ja vienlaicīgi tiktu realizēts SIA "APF Energy", reģistrācijas Nr. 40203352847, biogāzes stacijas būvniecības projekts, kas ļautu ražošanas notekūdeņus novadīt uz staciju. Ņemot vērā projekta attīstības nenoteiktību, Ziņojumā šis objekts nav vērtēts kumulatīvo ietekmju kontekstā.

⁴² Mērķlielums A norāda maksimālo līmeni, kuru pārsniedzot nevar nodrošināt ilgtspējīgu augsnes un grunts kvalitāti (Noteikumu Nr. 804 3.1. punkts)

kopsummai, kā arī smagajiem metāliem - varam, cinkam, niķelī un hromam. Noteiktā kadmija koncentrācija ir mazāka par piesardzības robežlielumu (B robežlieluma vērtība kadmijam ir 3 mg/kg), taču nav iespējams izdarīt secinājumus, vai tā ir mazāka par mērķlielumu A, jo tas ir noteikts mazāks (0,08 mg/kg) par izvēlētās metodes noteikšanas robežu (0,6 mg/kg). Konstatējams, ka Noteikumu Nr. 804 robežlielumi netiek pārsniegti ne augsnē, ne gruntī ņemtajos paraugos.

- 6.9.5.6. Ņemot vērā, ka konstatētais piesārņojums ar naftas produktiem un smagajiem metāliem nav raksturīgs lauksaimnieciskajai darbībai, bet, pirmšķietami, ir attiecināms uz autotransporta radītu piesārņotāju grupu, Biroja ieskatā lietus ūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtu izbūve jāparedz vienlaicīgi ar jaunu iekšējo autoceļu un laukumu izbūvi Kompleksa teritorijā.
- 6.9.5.7. Ziņojumā novērtēts (vērtējums pievienots Ziņojuma 4.8. pielikumā), ka gruntsūdeņu veidošanās un papildināšanās šajā teritorijā noris galvenokārt atmosfēras nokrišņu ietekmē, gruntsūdeņu līmenis atrodas 0,6 – 5,38 m dziļumā no zemes virsmas, bet sezonālās līmeņa svārstības var pārsniegt 1 m. Gruntsūdens plūsmas raksturu iespaido daudzi vietējie grāvji un dīķi, kas atrodas gan Kompleksa teritorijā, gan ārpus tās, bet kopumā gruntsūdens plūsma vērsta ZR virzienā uz Vaidavas upes pusi.
- 6.9.5.8. Gruntsūdens kvalitāte Kompleksa teritorijā vērtēta 2023. gada izpētes projekta ietvaros, jo atbilstoši Atļaujas nosacījumiem tā nav bijusi noteikta kā obligāta. Rezultāti (paraugi ņemti astoņos urbumos, to izvietojums parādīts Ziņojuma 4.8. pielikuma 4.1. attēlā) apkopoti Ziņojuma 2.2.2. tabulā. Konstatējams, ka Kompleksa teritorijā ņemtajos paraugos netiek pārsniegti Noteikumos Nr. 118 noteiktie kvalitātes rādītāji.
- 6.9.5.9. Ņemot vērā, ka tiek plānota būtiska ražošanas apjoma palielināšana, Birojs var piekrist izpētes projekta veicēju (SIA “*Intergeo Baltic*”, reģistrācijas Nr. 40103884728) secinājumiem un rekomendācijām, ka pazemes ūdens monitoringu būtu jāveic arī turpmāk, īpašu uzmanību pievēršot slāpekļa un fosfora piesārņojuma dinamikai, un šajā nolūkā izmantojams jau izveidotais novērojuma aku tīkls, ja nepieciešams, to papildinot pēc būvprojekta saskaņošanas atbilstoši faktiskajam būvju un infrastruktūras objektu (tai skaitā mēslu krātuves) novietojumam Kompleksa teritorijā.
- 6.9.5.10. Ņemot vērā Ziņojumā un šajā atzinumā iepriekš minēto, Birojs secina, ka IVN rezultātā ir vērtēta ietekme uz grunts un ūdens kvalitāti, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība, identificēti galvenie ar Paredzēto darbību un tās tehnoloģisko procesu saistītie aspekti, kas var būt priekšnoteikums šādas ietekmes izraisīšanai, kā arī noteikti ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi. Ņemot vērā, ka nozīmīga ķīmisko vielu izmantošana procesos nav nepieciešama, nozīmīga ietekme uz grunti, gruntsūdeņiem un virszemes ūdeņiem nav prognozēta, iespējamība, ka Paredzētās darbības pārdomāta un precīzi veikta realizācija varētu palielināt augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma risku, ir maz varbūtīga.
- 6.9.5.11. **Ņemot vērā Ziņojumā sniegto informāciju, Birojs uzskata par nepieciešamu noteikt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama, vai nav pieļaujama:**
- a) **Ja Ierosinātāja noslēdz līgumu/s ar citu personu/ām par kūtsmēslu uzglabāšanu (vai apsaimniekošanu), Ierosinātājai jānodrošina, ka tās īpašumā ir atbilstoša tehniskā stāvokļa un ietilpības krātuve, kas ļauj**

uzglabāt kūtsmēslus ne mazāk kā vienu mēnesi. Nepieciešamais krātuves apjoms un konstruktīvais risinājums precizējams sagatavojot grozījumus Atļaujā un ņemot vērā pārbūves kārtu grafikus un atšķirīgo mēslu daudzumu katrā no tiem.

- b) Jāparedz un jārealizē pasākumi vircas (ja attiecināms) un lietus ūdeņu savākšanai, kas izslēdz lietus notekūdeņu no mēslu krātuves noplūdi gruntī, tai skaitā nodrošinot arī atbilstošu savākto lietusūdeņu (arī vircas) apsaimniekošanu tā, lai netiktu pieļauta piesārņojošo vielu nokļuve gruntī, pazemes un virszemes ūdeņos. Nepieciešamie gruntsūdens monitoringa pasākumi un to regularitāte nosakāmi Atļaujā.
- c) Mēsli no putnu mītnēm uz mēslu krātuvi un ārpus uzņēmuma teritorijas transportējami segti, lai nepieļautu nobirumus un samazinātu smaku emisijas.
- d) Jānodrošina pietiekama lietus un komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu kapacitāte visos pārbūves posmos. Lietus ūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtu izbūve jāparedz vienlaicīgi ar jaunu iekšējo autoceļu un laukumu izbūvi Kompleksa teritorijā.
- e) Grunts, virszemes un pazemes ūdeņu kvalitātes kontroles un aizsardzības pasākumu, nepieciešamības gadījumā papildināms Atļaujā.

6.9.6. Avāriju un negadījumu riski:

6.9.6.1. Saskaņā ar Ziņojumu (1.15. un 3.6. nodaļas) uzņēmumā esošās un plānotās iekārtas nerada būtisku avāriju risku, kas varētu apdraudēt vidi un cilvēku veselību un drošību, uzņēmumam nav saistoša prasība par civilās aizsardzības plāna izstrādi un uzturēšanu, tomēr ir daži objekti, kuri potenciāli var radīt bīstamību:

- 6.9.6.1.1. Ugunsgrēka riski Kompleksa teritorijā var būt saistīti galvenokārt ar iekārtu nepareizu ekspluatāciju un/vai to bojājumiem. Lai tos mazinātu, Komplekss ir aprīkots ar atbilstošu automātisku ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmu;
- 6.9.6.1.2. Dzesēšanas iekārtu radītie tehnoloģiskie riski, kas galvenokārt saistīti ar ķīmisko vielu noplūdēm. Dzesēšanas sistēmā iepildīts aukstuma aģents R404A, kura apjomi paredzami līdz 20 kg. Noplūdes gadījumā aukstumaģentu ietekme uz vidi ir lokāla un minimāla;
- 6.9.6.1.3. Biodrošības aspekti un iespējama mājputnu inficēšanās, tai skaitā elektroenerģijas padeves pārtraukšanas riski, kas var novest pie liela apjoma putnu bojāejas. Kompleksā ir spēkā esošs biodrošības pasākumu plāns, kas tiek nepārtraukti pilnveidots un papildināts. Īstenojot pasākumu plānu, tiek nodrošināta putnu novietņu un to aprīkojuma tīrība, kontrolēta transportlīdzekļu un apmeklētāju kustība, dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu, tai skaitā dzīvnieku liķu, pagaidu uzglabāšana, kā arī darbinieku instruktāža par biodrošības un higiēnas pasākumiem. Elektrības pārtraukuma gadījumā paredzēts izmantot dīzeļģeneratoru.

6.9.6.2. Izvērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Kompleksam ir izstrādāti nepieciešamie pasākumi minēto avārijas varbūtību samazināšanai un novēršanai gan attiecībā

uz darba drošības un ugunsdrošības prasību ievērošanu, kā arī personāla apmācību, gan iekārtu ekspluatāciju, gan atbilstošas tehnoloģiskās pārbaudes un kontroles pasākumiem. Biroja ieskatā papildus uzmanība Ierosinātajai jāpievērš tiem *Mājputnu audzēšanas LPTP* punktiem, kas izvirza prasību vides pārvaldības sistēmas izveidei.

- 6.9.7. **Novērtējis Ziņojumā sniegto informāciju, Birojs secina, ka Kompleksa darbībā ir apzināti galvenie avāriju rašanās avoti un veicamie preventīvie pasākumi to mazināšanai un novēršanai. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu norādāms, ka Ierosinātajai ir jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto drošības nosacījumu ievērošana, veicot gan darbinieku apmācību atbilstoši konkrēto darba vietu un darba pienākumu specifikai, gan nodrošinot savlaicīgus preventīvos, inženiertehniskos un organizatoriskos pasākumus negadījumu un infekciju risku novēršanai. Uzņēmuma darbības tehnoloģiskajos procesos jāparedz atbilstoši pasākumi drošības jomā, aktualizējot un izstrādājot konkrētus nosacījumus identificētajiem tehnoloģisko iekārtu un tehnoloģisko procesu avāriju riskiem, infekciju riskiem un to mazināšanai.**

Birojs konstatē, ka Ierosinātāja ir izsvērusi galvenos risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes nozīmīgajos ietekmes jautājumos. Balstoties uz veikto novērtējumu, nav identificēti Paredzētās darbības realizāciju pilnībā aizliedzoši faktori, tomēr tās īstenošanai ir ierobežojumi, tai skaitā tādi, par kuru piemērošanu vēl jālemj Alūksnes novada pašvaldībai.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*